

I

On pot anar un home mort?
La resposta a aquesta pregunta només la
saben els morts?

NICKEL CREEK, «When in Rome»

PRÒLEG

Aquest món és ple de coses trencades: de cors trencats i de promeses trencades, de gent destrossada. Aquest món és una construcció fràgil, un rusc d'abelles on el passat es filtra en el present, on el pes de la sang vessada i dels vells pecats fa que les vides s'enfonsin i obliga els fills a dormir amb les restes dels seus pares en el laberint de ruïnes posteriors. Em van destrossar la vida i, a canvi, jo també he destrossat la vida d'altra gent. Ara em pregunto quant de mal es pot fer als altres abans que l'univers reaccioni, abans que alguna força exterior decideixi que ja n'hi ha prou. Hi va haver un temps que pensava que era una qüestió d'equilibri, però ja no ho penso. Crec que el que he fet és completament desproporcionat si es compara amb el que em van fer a mi, però aquest és el caràcter de la venjança. Que va en augment. No es pot controlar. Una ferida en porta una altra i una altra, sense parar, fins que la ferida original queda gairebé oblidada en el caos que segueix. Vaig ser una persona que es venjava. No ho tornaré a ser. Però aquest món és ple de coses trencades.

Old Orchard Beach, Maine, 1986

L'Endevinador es va treure un feix de bitllets de la butxaca, es va llepar el dit gros i, discretament, va comptar els ingressos del dia. El sol es ponía, esclatava en fragments d'un color vermell com la sang i com el foc sobre el mar. Encara hi havia gent al passeig marítim de fusta, bevien soda i picaven crispetes; a d'altres se'ls veia, més lluny, passejant per la platja; hi havia parelles que es donaven la mà, però també hi havia persones soles. Els últims anys el temps havia canviat, ara als vespres la temperatura era força més baixa i un vent esmolat, que anunciava una alteració encara més forta, jugava amb els grans de sorra mentre queia el crepuscle; i els turistes ja no es quedaven a fora com abans. L'Endevinador sentia que el seu temps s'acabava; quan la gent ja no es parés, ell ja no podria fer la seva feina, i si no la feia, deixaria de ser l'Endevinador. Només seria un homenet plantat al davant d'una col·lecció esgavellada de rètols i bàscules, i de quatre foteses sense valor, perquè, sense públic que assistís a les seves demostracions, les seves habilitats seria com si no existissin. Els turistes havien començat a escassejar, i aquell lloc aviat no tindria cap mena d'atractiu per a l'Endevinador i els seus col·legues: els venedors ambulants de quincalla, els que feien trucs i altres espectacles. Se n'haurien d'anar a buscar un lloc amb un clima més agradable o retirar-se durant l'hivern a viure del que havien guanyat a l'estiu. L'Endevinador assaboria el mar i la sorra a la pell, aquell gust salobre i estimulants. No deixava de notar-ho, per més anys que haguessin passat. El mar el feia viure, perquè atreïa la gent i l'Endevinador els esperava;

però la seva afinitat amb el mar no s'acabava en els diners que li proporcionava sinó que tenia un caràcter més profund. No, reconeixia alguna cosa de la seva pròpia essència en el mar, en el gust de la seva suor hi havia un record dels seus orígens i dels orígens de totes les coses; per a ell, un home que no entén l'atractiu del mar era un home totalment perdut.

El dit gros de l'Endevinador, expert, anava fent passar els bitllets; els llavis de l'home es bellugaven una mica mentre comptava. Quan va haver acabat, va sumar el total de la temporada i després el va comparar amb els guanys de l'any passat a la mateixa època. Eren menys diners, igual que l'any passat n'havia guanyat menys que feia dos anys i dos anys enrere menys que tres anys enrere. La gent cada cop era més descreguda, i tant els adults com els nens tenien menys tendència a parar-se davant d'aquell home baixet i de la seva parada. Treballava més i guanyava menys, però encara no guanyava tan poc per plantejar-se deixar el seu ofici. Què podia fer sinó? Parar taules en un bar, potser? Treballar darrere el mostrador d'un McDonald's, com feien uns quants dels jubilats més desesperats que coneixia?, i acabar netejant el que deixaven les criatures ploraneres i els adolescents deixats? No, allò no era per a l'Endevinador. Havia fet aquella feina durant pràcticament quaranta anys, i de la manera que se sentia, li semblava que podia continuar encara uns quants anys més, suposant que qui repartia les cartes des del cel li ho permetés. Encara tenia la ment desperta, i els ulls, darrere les ulleres de muntura negra, encara eren capaços de fixar-se en tot el que li calia saber sobre la gent per continuar guanyant-se modestament la vida. Segons qui hauria dit que tenia un do, però ell no en deia així. Es tractava d'una destresa, d'una habilitat, perfeccionada i desenvolupada any rere any, era el vestigi d'un sentit que els nostres avantpassats tenien molt viu, però que s'havia esmussat amb les comoditats del món modern.

El que ell tenia era elemental, com les mareas i els corrents de l'oceà. En Dave Glovsky, *l'Endevinador*, havia arribat a la platja d'Old Orchard l'any 1948, quan tenia trenta-set anys, i des de llavors que la seva manera de fer l'article i les eines del seu ofici eren pràcticament les mateixes. El petit espai que tenia assignat en el passeig estava presidit per una vella cadira de fusta suspesa d'unues cadenes que penjaven d'una bàscula R. H. Forschner. Un rètol groc, uns gargots pintats a mà amb un dibuix de la cara d'en Dave, anunciava a què es dedicava i el lloc on era, per informar-ne aquella gent que no acabaven d'estar mai segurs d'on eren ni del que veien. El rètol deia:

L'ENDEVINADOR, PARC PALACE,
PLATJA D'OLD ORCHARD,
SERVIDOR DE VOSTÈS.

L'Endevinador formava part del paisatge d'Old Orchard, n'era un element més, com la sorra que et trobaves als refrescos i com aquells caramels que feien malbé les dents empastades. Aquell era el seu lloc i el coneixia a fons. Feia tant de temps que hi venia a treballar que no se li escapaven ni els canvis més petits del que tenia al voltant: una nova capa de pintura aquí, un bigoti afaitat allà. Eren coses importants per a ell, perquè era així com mantenia la ment alerta i com es guanyava el pa. L'Endevinador es fixava en tot el que passava al voltant seu, omplia la seva gran memòria de detalls, sempre a punt per extreure'n el coneixement que calia en el moment que el pogués beneficiar més. En aquest sentit, el seu sobrenom era inadequat. En Dave Glovsky no endevinava res. En Dave Glovsky observava. Calculava. Calibrava. Per desgràcia, David Glovsky *l'Observador* no sonava tan bé. Ni tampoc Dave *el Calculador*. Per això era en Dave *l'Endevinador* i ho continuaria sent.

L'Endevinador endevinava el pes de qualsevol amb un marge d'un quilo; quan en Dave s'equivocava, el client guanyava un premi. Si algú a això no hi veia la gràcia –i és que hi havia persones que no volien, ni ganes!, que tot d'estiuejants que passaven per allà sabessin quant pesaven, i tampoc no és que l'Endevinador es morís de ganes de comprovar la resistència de la seva bàscula penjant-hi cent quaranta quilos de dona americana només per demostrar que l'havia encertada–, a ell li era igual provar d'encertar-li l'edat, la data de naixement, la feina que feia, quin cotxe portava (nacional o d'importació) o la seva marca de tabac preferida. Si l'Endevinador s'equivocava, te n'anaves amb un clip de plàstic per als cabells o amb una bosseta de gomes elàstiques, content d'haver derrotat aquell home tan estrany que s'anunciava amb aquells rètols torts, amb lletra de nen petit –eh que n'eres d'intel·ligent?–, i tardaves una mica a entendre que acabaves de pagar cinquanta centaus pel plaer d'arribar a saber una cosa que ja sabies abans, i que a sobre t'havien donat deu gomes elàstiques que, comprades a l'engròs, devien costar un centau. I llavors potser et giraves a mirar l'Endevinador, que duia una samarreta blanca on hi deia «Dave l'Endevinador» –les lletres les hi havia estampades en negre a la parada de samarretes del passeig marítim, un favor que li havien fet, perquè tothom coneixia en Dave–, i t'imaginaves que l'Endevinador sí que era un paio intel·ligent de veritat.

Perquè l'Endevinador d'intel·ligent n'era, intel·ligent en el sentit que ho era en Sherlock Holmes, en Dupin o aquell belga baixet, en Poirot. Era un observador, un home que podia determinar les circumstàncies de l'existència d'algú a partir de la roba i les sabates que duia, de la manera com portava els diners, de l'estat de les seves mans i de les seves ungles, de les coses que li havien interessat i a les quals havia parat atenció mentre caminava pel passeig, fins i tot de les curtes pauses i vacil·lacions, de les inflexions de veu i dels gestos inconscients que, de mil

maneres diferents, revelaven qui era. L'Endevinador era una persona que parava atenció a les coses, en un món que ja no concedia cap valor a un acte tan senzill com aquell. Les persones no veuen ni escolten, l'únic que fan és pensar-se que han vist i han escoltat. Deixen passar més del que capten, tenen els ulls i les orelles pendents de les novetats, de la cosa següent que els engegaran des de la televisió, la ràdio, el cinema, descarten el que és vell abans d'haver ni tan sols començat a entendre'n el sentit i el valor. L'Endevinador no era com ells. Pertanyia a un sistema diferent, a un ordre més antic. Estava acostumat a veure-hi i a sentir-hi, a les converses en veu baixa que sonaven fortes a les seves orelles, a petites flaires que li picaven en els pèls del nas i que en el seu cap es presentaven amb tot de llums i colors. La vista només era una de les facultats que utilitzava, i sovint feia un paper secundari: com els homes primitius, no confiava en els seus ulls com a primera font d'informació; se servia de tots els sentits i els utilitzava al màxim. La seva ment era com una ràdio que tenia sempre sintonitzada per escoltar fins i tot les emissions més dèbils que llançaven els altres.

Una part era fàcil, naturalment: l'edat i el pes eren coses relativament senzilles d'encertar per a ell. Els cotxes tampoc no li presentaven cap dificultat, almenys al principi, quan la majoria de la gent que passava les vacances a Old Orchard anava amb cotxes de fabricació americana. Més tard, cap als anys vuitanta i noranta, hi va començar a haver més cotxes d'importació, però fins i tot llavors la probabilitat d'encertar continuava sent més o menys d'un cinquanta per cent.

La feina de la gent? Doncs de vegades sortien detalls útils tot xerrant, mentre l'Endevinador escoltava les salutacions de la gent, les respostes, la manera com reaccionaven a certes paraules clau. I mentre escoltava el que deien, en Dave aprofitava per observar-los la roba i la pell buscant-hi signes reveladors: un puny

de camisa gastat o tacat indicava que aquella persona treballava en una oficina i que era un empleat de posició humil, ja que per vacances duia la mateixa camisa que per anar a treballar; un examen minuciós de les mans potser revelaria la marca que li havia deixat el bolígraf en l'índex i en el dit gros. De vegades els dits eren una mica aplanats en una mà o en totes dues; en el primer cas, potser volia dir que aquella persona teclejava una calculadora i, en el segon, era un senyal gairebé segur que es tractava d'una mecanògrafa. Els cuiners sempre tenien petites cremades als avantbraços, marques de les graelles als canells, durícies a l'índex de la mà amb què feien anar el ganivet, talls curats i a mig curar, i encara era hora que l'Endevinador conegués un mecànic capaç de fregar-se fins que no li quedés ni rastre d'oli en els replers de la pell. Els policies els identificava al primer cop d'ull, i els militars els veia venir com si se li presentessin guarnits amb l'uniforme complet.

Però l'observació sense memòria no servia de res, i l'Endevinador no parava de copsar detalls de la gentada que hi havia a la platja, des de fragments de conversa fins a objectes vistos només un moment. Si encenies un cigarret, en Dave recordaria que el paquet de tabac era Marlboro i que portaves una corbata verda. Si aparcaves el cotxe a la vista de la seva parada, llavors eres «aquell dels tirants vermells que va amb un Ford». Tot ho classificava per si de cas li podia fer servei, perquè, tot i que l'Endevinador, amb les apostes que feia, no hi podia perdre mai, també tenia orgull professional i, a més a més, calia oferir un bon espectacle a la gent. L'Endevinador no havia sobreviscut durant dècades a Old Orchard fallant en el que endevinava i traient-se els turistes del davant donant-los gomes elàstiques perquè li disculpeessin els errors.

Es va embutxacar el que havia guanyat i va fer una última ullada als voltants abans de preparar-se per tancar. Estava cansat

i el cap li feia una mica de mal, però trobaria a faltar ser aquí un cop els turistes haguessin desaparegut. Sabia que alguna gent es queixava de l'estat actual d'Old Orchard; deien que aquella platja, tan bonica com era, estava feta malbé després d'un segle de desenvolupament, amb l'arribada de muntanyes russes i cases del terror i cavallets, amb l'olor del cotó de sucre, els frankfurts i les cremes solars. Potser tenien raó, però per als que pensaven així hi havia molts altres llocs per anar, mentre que no n'hi havia pas tants per als que venien aquí els caps setmana amb els fills, llocs relativament barats i on s'ho poguessin passar bé al mar, a la platja i amb el plaer d'intentar guanyar homes com l'Endevinator. És cert que Old Orchard no era com abans. Els nois eren més durs de pelar, potser fins i tot eren una mica més perillosos. La ciutat era més ostentosa i vulgar que abans, i feia més l'efecte d'innocència perduda que d'innocència recuperada. Ocean Park, el centre religiós de vacances pensat per a famílies que hi havia a Old Orchard, semblava cada cop més d'una altra època, quan l'educació i l'autosuperació formaven part del temps de vacances tant com l'entreteniment i el descans. Es va preguntar quants dels que venien a beure cervesa barata i a menjar llamàntol en plats de paper sabien res dels metodistes que havien creat l'Associació d'Acampada d'Old Orchard a la dècada del 1870, que de vegades atreïen multituds de deu mil persones o més per escoltar predicadors que lloaven els avantatges d'una vida virtuosa i lliure de pecat. Ja es podien preparar si volien convèncer els turistes d'avui perquè renunciessin a una tarda de prendre el sol per anar a escoltar històries de la Bíblia. No calia ser en Dave l'Endevinator per calcular les probabilitats que això passés.

Així i tot, a l'Endevinator li agradava Old Orchard. Gràcies a la seva parada, havia tingut el privilegi de conèixer homes com Tommy Dorsey i Louis Armstrong, i tenia penjades a la paret les fotos que ho demostraven. Però mentre que aquelles troba-

des representaven els punts més alts de la seva carrera, els seus tractes amb la gent corrent li havien donat un plaer constant i li havien permès mantenir la joventut i l'agudesa interior. Sense gent, Old Orchard hauria significat moltíssim menys per a ell, amb mar o sense.

L'Endevinador ja endreçava els seus rètols i bàscules quan l'home es va acostar, o potser seria més exacte dir que l'Endevinador va ser conscient que s'acostava abans de veure'l, perquè als seus avantpassats remotíssims, que vivien en coves il·luminades per fogueres, els sentits no els servien només per jugar a veure què endevinaven. No, els sentits els eren indispensables per continuar vius; els sentits els avisaven que s'acostava un depredador o un enemic, i per a la seva supervivència depenien de la capacitat d'estar constantment atents al món que els envoltava.

L'Endevinador es va girar immediatament, com aquell qui res, i es va posar a observar el desconegut: tenia prop de quaranta anys, però en representava més; duïa els pantalons més amples que la moda del moment; samarreta de màniga curta blanca, una mica tacada a la panxa; botes feixugues, de motorista, i si no hagués sigut per les soles gastades potser hauria dit que una Harley; els cabells foscos, amb brillantina, pentinats cap enrere formant un tupè; barbeta petita, la cara i el cap semblaven aixafats, com si els hi haguessin comprimit posant-los un gran pes a sobre, sota la pell bronzejada se li marcaven els ossos de la cara. Tenia una cicatriu al front, a sota d'on li començaven els cabells: tres ratlles paral·leles, com si li haguessin clavat les pues d'una forquilla i haguessin tirat avall, en direcció al nas. Tenia la boca torta, la comissura d'un costat mirava cap avall i la de l'altre, una mica cap amunt; feia l'efecte que haguessin partit pel mig les màscares que simbolitzen la tragèdia i la comèdia i n'hi haguessin col·locat sobre el crani una meitat de cadascuna. Els llavis eren massa gruixuts. Gairebé s'hauria pogut dir que

eren sensuals, si no fos que el posat d'aquell home ho descartava del tot. Tenia els ulls marrons, però esquitxats d'unes taquetes blanques, que eren com planetes i estrelles suspesos en aquella foscor. Feia olor de colònia i, per sota, se sentia la pudor repugnant de greix animal, de carn, de podrit i dels excrements que s'expulsen en l'últim moment, quan el que és viu es converteix en mort.

De cop i volta, en Dave l'Endevinador va desitjar haver recollit les coses un quart d'hora abans, tant de bo ja tingués la parada tancada i barrada i ja fos tan lluny dels seus estimats rètols i bàscules com podia ser-hi un home de la seva edat ja avançada. Però fins i tot mentre provava de no mirar als ulls de l'home acabat d'arribar, va continuar analitzant-lo, extraient informació dels seus moviments, de la seva roba i de la seva olor. L'home es va ficar la mà en una butxaca del davant dels texans i en va treure una pinta d'acer, que es va passar pels cabells amb la mà dreta mentre amb l'esquerra resseguia el moviment per allisar-se qualsevol cabell que li hagués quedat dret. Tot pentinant-se, va inclinar el cap una mica a la dreta, com si es mirés en un mirall que només ell veia, i l'Endevinador va tardar un moment a adonar-se que era ell que li feia de mirall. El desconegut ho sabia tot d'en Dave i del seu «do», i tot i que hauria volgut aturar-se, l'Endevinador ja estava dividint l'home que s'empolainava en els seus components, i l'home sabia que ho feia i s'ho passava bé veient-se reflectit en les percepcions del vell.

Anava net, els texans planxats, però amb els genolls bruts. La taca de la samarreta era com de sang seca. Duia terra sota les ungles. I la pudor. Déu meu, aquella pudor...

I ara el desconegut era davant seu mateix i tornava la pinta a la funda de la butxaca. El somriure es va eixamplar, tot falsa amabilitat, i l'home va parlar:

—És l'home que endevina, vostè? —va demanar.

El seu accent tenia un deix del sud, però també hi havia alguna cosa del sud-est. Intentava amagar-ho, però en Dave tenia l'orella fina. L'accent de Maine no era natiu, per això. No, aquell era un home que podia passar desapercebut si volia, que aprenia les maneres peculiars de parlar i de fer de la gent que tenia al voltant i que, així, es camuflava...

Com fan els depredadors.

—Ja he acabat per avui —va dir l'Endevinador—. Estic cansat. Plego.

—Ah, però per a un altre encara té temps —va ser la rèplica de l'home.

I l'Endevinador va saber que no l'estava pas afalagant per convèncer-lo. Li ho manava.

Va mirar al voltant seu, buscant alguna cosa per desviar l'atenció, una excusa per anar-se'n, però era com si el desconegut hagués buidat un espai per ocupar-lo ell, perquè no hi havia ningú prou a prop per sentir-los i l'atenció dels que passaven es dirigia clarament a un altre lloc. Miraven les altres parades, el mar, la sorra de la platja. Miraven els cotxes llunyans i les cares desconegudes dels que passaven pel seu costat. Miraven el passeig, fet de planxes de fusta, que tenien sota els peus i miraven intensament als ulls el marit o la dona, aquella persona a qui feia molt de temps que havien deixat de trobar interessant però que ara resultava —ves qui ho havia de dir!— que per un moment tenia un punt de fascinant. I si algú els hagués fet veure que, per la raó que fos, havien decidit apartar l'atenció de l'Endevinador baixet i de l'home que tenia plantat al davant, haurien descartat la idea a l'acte, sense que semblés que dedicaven ni un moment a rumiar-hi. Però, per a una persona observadora —per a algú com en Dave l'Endevinador—, amb l'expressió d'incomoditat que se'ls hauria vist a la cara mentre parlaven n'hi hauria hagut prou per adonar-se que mentien. En aquell moment, s'havien

tornat una mica com l'Endevinador; un instint antic, primitiu, se'ls havia despertat en aquell vespre radiant d'estiu, mentre el sol es ponia, sanguinolent. Potser era veritat que no s'adonaven del que feien, o potser l'amor propi i l'instint de conservació els impedia reconèixer-ho, ni tan sols a ells mateixos, però estaven cedint espai a l'home dels cabells pentinats cap enrere. Irradiava amenaça i dolor, i el sol fet de reconèixer la seva existència comportava el risc d'atreure la seva atenció. Valia més, doncs, apartar-ne la vista. Valia més que fos un altre el que patís, que fos un desconegut qui el fes empipar, i que aquell home no s'interessés en les teves coses. Valia més continuar caminant, ficar-se en el cotxe i allunyar-se d'allà sense fer ni una mirada enrere per por de trobar-te'l mirant-te als ulls, amb el seu somriure que s'eixamplava a poc a poc mentre memoritzava les cares, el número de la matrícula, el color de la pintura, el cabell fosc de la dona, el cos en flor de la filla adolescent. Valia més dissimular, doncs. Valia més no adonar-se de res. Valia més això que no despertar-se a la nit i trobar aquell home que et mira, brut de sang calenta i amb una llum delatora que ve del dormitori del costat, on un cos cau suaument sobre el terra de fusta, un cos que havia sigut viu i que ara ja no ho és.

Llavors en Dave va saber que aquell home no era pas tan diferent d'ell. Ell era un observador, catalogava característiques humanes, però en el cas del desconegut l'observació era un preludi del dolor. I ara ja només se sentien els sons de les onades i d'unes veus somortes, i els sorolls del parc d'atraccions, monòtons i apagats, mentre el desconegut li parlava, amb un to que li reclamava tota la seva atenció:

–Vull que endevini una cosa sobre mi –va dir.

–Què vol saber? –va preguntar l'Endevinador, amb una veu que havia perdut tota aparença de bona predisposició. No li hauria servit de res. Eren iguals, si es podia dir així.

L'home va tancar el puny dret. Dels dits estrets en van sortir dues monedes de vint-i-cinc cèntims. Va aixecar la mà cap a en Dave i en Dave va agafar les monedes amb uns dits que a penes tremolaven.

—Digui'm com em guanyo la vida —va dir el desconegut—. I vull que ho faci tan bé com sàpiga. Tan bé com sàpiga, eh.

En Dave va entendre l'avís. Podria haver-li donat alguna resposta inofensiva, innocent. Fa carreteres, potser. És jardiner. És...

«Treballa en un escorxador.»

No, era massa a prop de la veritat. Allò no podia dir-ho.

«Destruïeixes coses. Coses vives. Fas mal i mates i després entres les proves sota terra. I de vegades es resisteixen. Ho veig per les cicatrius que tens al voltant dels ulls i en la carn tova de sota la barra. Tens unes quantes ratlles al front i una taca vermella, inflamada, on els cabells no hi han tornat a créixer bé. Què va passar? Es va deslligar una mà? Els dits desesperats s'aferraven al que podien i et van arrencar un manyoc de cabells? I tot i que et feia mal, oi que hi havia una part de tu que s'ho passava bé amb la lluita, que trobava gust a haver de treballar per guanyar el premi? I aquests talls al front, què són? Ets un home violent amb els altres i que també has sigut víctima de la violència dels altres. Has quedat marcat per servir d'avís, perquè fins i tot els ximplers i els distrets ho vegin quan te'ls acostes. Potser és massa tard per a la persona que t'ho va fer, però de totes maneres és un avís.»

Una mentida significaria la mort per a ell. Potser no ara, potser ni tan sols al cap d'una setmana, però aquell home se'n recordaria i tornaria. Una nit en Dave l'Endevinador tornaria a la seva habitació i es trobaria el desconegut assegut en un balancí en la foscor, davant per davant de la finestra, fent unes pipades llargues d'un cigarret que tindria a la mà esquerra, amb la dreta jugaria amb un ganivet.

«—Estic content que per fi hagi vingut. L'he estat esperant. Es recorda de mi? Li vaig demanar que endevinés una cosa sobre mi, però no la va encertar. Em va donar una joguina de premi, un premi per haver guanyat l'Endevinador, però no en tinc prou amb aquest premi, i vostè es va equivocar de pensar-se que en tindria prou. He pensat que havia de corregir-li el malentès. He pensat que havia de saber a què em dedico. Miri, ara li ho ensenyaré.»

El desconegut va obrir les mans a poc a poc i va presentar a en Dave els palmells, després el revés de les mans i finalment els dits, que eren gairebé delicats, amb una mica de brutícia visible sota l'extrem de cada ungla.

—Apa, parli —va dir—. I digui'm la veritat.

En Dave el va mirar als ulls.

—Vostè fa mal —va dir en Dave.

El desconegut semblava divertit.

—I ara! —va dir.

—Fa mal a persones.

—Vaja.

—Ha matat —i en Dave se sentia dir aquelles paraules i es veia a ell mateix des de fora. Flotava separat d'aquella escena que es desenvolupava davant seu, el seu esperit ja s'avançava a la separació d'aquesta vida que estava a punt de produir-se.

El desconegut va remenar el cap i es va mirar les mans sense dir res, com si hagués quedat parat del que havien revelat d'ell.

—Bé —va dir per fi—, reconec que això val els cinquanta centaus; pot comptar que sí. I és ben bé el cas. Ben bé que ho és. —Va assentir amb el cap.— I tant que sí —va dir en veu baixa—. I tant.

—Vol un premi? —va dir en Dave—. Té dret a un premi si m'he equivocat.

Va assenyalar cap a darrere seu, on hi havia les gomes elàstiques, els clips de cabells, els paquets de globus.

«Va, agafa'n un. Sisplau. Agafa'ls tots, tots els que vulguis, però vés-te'n d'aquí. Vés-te'n i no tornis mai més de la vida. I si et serveix de consol, pensa que no oblidaré mai la teva olor ni el teu aspecte. Mai. Això m'ho guardaré i sempre estaré alerta per si tornessis a aparèixer.»

—No —va dir el desconegut—. Quedi-se'ls. M'he divertit. M'ha divertit, vostè.

Es va girar i es va allunyar d'en Dave l'Endevinador; continuava fent que sí amb el cap i dient fluixet: «I tant que sí, i tant».

Quan l'Endevinador ja es pensava que se n'havia desempallegat, el desconegut es va parar en sec.

—Orgull professional —va deixar anar.

—Com diu? —va preguntar l'Endevinador.

—Em sembla que és el que tenim en comú: tots dos estem orgullosos del que fem. Em podria haver mentit, vostè, però no ho ha fet. Jo li podria haver mentit i podria haver agafat una d'aquestes merdes, uns globus o el que fos, però tampoc no ho he fet. Vostè m'ha respectat a mi i jo l'he respectat a vostè. Som homes, vostè i jo.

L'Endevinador no va contestar. No hi havia res a dir. Va notar-se un regust a la boca, amarg i desagradable. Volia obrir-la per respirar l'aire marí, salobre, però no encara, no mentre el desconegut fos allà. Primer volia desfer-se d'ell, perquè tenia por que la seva essència li entrés a dins amb una sola alenada d'aire que aspirés a prop seu, que el contaminaria sense remei.

—Pot parlar a la gent de mi, si vol —va dir el desconegut—. M'és igual. Farà molt de temps que me n'hauré anat abans que a ningú li passi pel cap buscar-me, i encara que em trobessin, què dirien? Que un xarlatà de fira vestit amb una samarreta barata els ha dit que em busquessin, perquè potser jo tenia alguna cosa per amagar o alguna història per explicar?

Les mans se li van bellugar, butxaquejant, fins que van trobar el paquet de tabac, que estava deformat i una mica aplanat. Va treure un encenedor prim de llautó de dins del paquet i, després, un cigarret. Va fer girar el cigarret entre l'índex i el dit gros abans d'encendre'l; l'encenedor i el paquet de tabac van tornar a desaparèixer dins de la butxaca.

–Potser algun dia tornaré per aquí –va dir–. Ja el buscaré.

–Aquí em trobarà –va dir l'Endevinador.

«Torna si vols, animal. Però no t'equivoquis, em fas por, i estic convençut que amb motiu. Ara, no et pensis pas que t'ho demostraré. No tindràs aquesta satisfacció, no te la donaré pas.»

–Així ho espero –va dir el desconegut–. De debò que ho espero.

Però l'Endevinador no el va tornar a veure, tot i que pensava en ell sovint, i una o dues vegades, en els anys que encara va viure, mentre s'estava al passeig i examinava la gent que anava passant, va ser conscient que uns ulls el miraven i va estar segur que, en algun lloc, a prop, el desconegut l'observava, potser divertit o, com l'Endevinador temia sovint, potser penedit d'haver permès que la veritat sobre ell s'hagués manifestat d'aquella manera i amb el desig de rectificar aquell error.

En Dave Glovsky, *l'Endevinador*, va morir l'any 1997, quan feia prop de cinquanta anys que havia arribat a Old Orchard Beach. Va parlar del desconegut a tothom que el va voler escoltar, de la pudor de greix que desprenia, de la porqueria que duia a les ungles i de les taques rogenques que tenia a la samarreta. La majoria dels que el van sentir es van limitar a remenar el cap i es van pensar que era un altre intent d'en Dave de fer créixer la seva llegenda; però n'hi va haver que se'l van creure, que van recordar el que deia i que van transmetre el seu relat perquè els altres estiguessin alerta en cas que aquell home tornés.

L'Endevinador, naturalment, tenia raó: l'home va tornar en els anys següents, de vegades per coses seves i de vegades seguint ordres d'altres, i va prendre i va crear vida. Però la darrera vegada que va tornar, va atreure els núvols com una capa al voltant seu, el cel es va enfosquir mentre s'acostava, buscava la mort i el record d'una mort en les cares dels altres. Era un home destrossat i, amb la seva fúria, volia destrossar els altres.

Era en Merrick, el venjador.

Era un matí de novembre ennuvolat, els brins de l'herba gebrats eren com estelles i l'hivern somreia per entre els núvols com un mal pallasso que treu el nas des de darrere el teló abans que comenci l'espectacle de veritat. La ciutat anava alentint el ritme. Aviat faria fred de valent i aquell gran animal que era Portland havia acumulat greix per als llargs mesos que vindrien. Al banc hi havia els dòlars que havien deixat els turistes; s'havia d'esperar que n'hi hagués prou perquè tothom anés tirant fins al Dia del Memorial, al final de maig. Els carrers eren més tranquils que abans. Els habitants de Portland, que coexistien de vegades amb incomoditat amb els badocs i la gent que anava de compres, ara tornaven a tenir la ciutat pràcticament per a ells sols. Reclamaven les seves taules habituals en restaurants, bars i cafeteries. Hi havia temps de sobres per xerrar amb les cambres i els cuiners, els professionals ja no havien de córrer per satisfer les exigències d'uns clients que no sabien com es deien. En aquella època de l'any es podia sentir l'autèntic ritme d'aquella ciutat petita, el batec lent del seu cor no pertorbat pel fals estímul dels que hi arribaven de lluny.

Jo seia en una taula en un angle del Porthole, menjava cansalada i patates fregides i no feia gens de cas de la tele, on la Kathleen Kennedy i l'Stephen Frazier parlaven de la visita sorpresa que el secretari d'estat havia fet a l'Iraq. L'aparell tenia el volum apagat, cosa que feia molt més fàcil ignorar-lo. Hi havia una estufa de llenya encesa a tocar de la finestra que donava al mar, els pals de les barques de pesca capficaven i es balance-

javen amb el ventet del matí, i en les altres taules hi havia uns quants clients, els justos per crear l'ambient acollidor que ha de tenir un local d'esmorzars, perquè aquestes coses depenen d'un delicat equilibri.

El Porthole tenia el mateix aspecte que quan jo encara creixia; potser l'havia tingut des que el van obrir, l'any 1929. El terra era de rajoles de linòleum verd que imitava el marbre, amb una esquerdada aquí una allà, però impecablement netes. Un taulell de fusta amb la superfície superior de coure s'estenia al llarg de gairebé tota la sala; al davant, la renglera de tamborets metàl·lics fixats al terra, encoixinats de negre; el taulell estava clapejat de copes, pots de condiments i dues plates de vidre plenes de magdalenes acabades de treure del forn. Les parets estaven pintades de color verd clar i, si et posaves dret, podies veure l'interior de la cuina quan les dues fulles de la finestra per on passaven els plats se separaven en el punt que hi havia pintada una vièira. Una pissarra anunciava les especialitats del dia, i hi havia cinc aixetes de cervesa que servien Guinness i diverses cerveses Allagash i Shipyard, i per als que no coneixien res millor, o que tant se'ls en donava, Coors Light. Hi havia boies penjades a les parets, que en un altre local d'Old Port potser haurien semblat un detall *kitsch*, però que allà eren una simple manifestació del fet que aquell era un lloc on solien anar-hi pescadors. Com que una paret era gairebé tota de vidre, fins i tots en els matins més grisos el Porthole era ple de llum.

En el Porthole sempre et feia companyia la remor de les converses, però mai no podies acabar d'entendre res del que deia ningú, no pas amb claredat. Aquell matí hi havia unes vint persones que menjaven, bevien i començaven calmosament el dia de la manera que ho fa la gent de Maine. Cinc treballadors del mercat del peix del port seien en fila al bar, tots vestits amb texans idèntics, jaquetes amb caputxa i gorres de beisbol; reien

i s'estiraven en aquell lloc càlid, les cares vermelles perquè havien rebut la mossegada dels elements. Al costat meu, quatre homes de negocis tenien telèfons mòbils i blocs de notes entre les tasses de cafè, feien veure que treballaven, però pels bocins de conversa que m'arribaven semblaven més interessats a cantar les excel·lències d'en Kevin Dineen, l'entrenador dels Pirates. Davant d'ells, dues dones, mare i filla, mantenien una d'aquelles converses que requereixen bellugar molt les mans i fer cares d'escàndol. Es veia que s'ho passaven de conya.

M'agrada el Porthole. Els turistes no hi vénen gaire, i a l'hivern, encara menys; fins i tot a l'estiu no havien arribat a pertorbar gaire l'equilibri fins que algú va penjar una pancarta sobre el carrer Wharf que anunciava que hi havia molt més del que podia semblar en aquests molls aparentment poc prometedors: la marisqueria de Boone, el mercat del peix, l'Associació de la Comèdia i el Porthole mateix. Però ni tan sols allò havia provocat una allau de gent. Amb pancarta anunciadora o sense, el Porthole no proclamava la seva existència, i un rètol de refrescos abonyegat i una bandera que onejava eren les úniques indicacions de la seva presència visibles des del tros principal del carrer Commercial. Havies de saber que era allà per poder-lo veure, sobretot els matins foscos d'hivern, i els turistes que quedaven i que passaven per Commercial a primera hora d'un d'aquells dies glacials d'hivern havien de tenir molt clar el lloc on anaven si no s'hi volien deixar la salut. Amb l'estimulant vent del nord-est que els venia de cara, pocs tenien el temps o les ganes d'explorar els racons amagats de la ciutat.

Així i tot, de vegades els viatgers de fora de temporada s'obrien pas a través del mercat del peix i del club de la comèdia, els seus passos feien ressonar les planxes de fusta de l'embarcador de l'esquerra i de cop es trobaven a la porta del Porthole, i ben segur que quan tornessin a Portland anirien al Porthole de dret;

però potser no en parlarien a gaires amics, perquè era d'aquells llocs que t'estimes més guardar-te per a tu. Al davant hi havia una terrassa que donava al mar, on a l'estiu es podia seure a menjar; a l'hivern retiraven les taules i deixaven la terrassa buida. Diria que m'agradava més a l'hivern. Podia agafar una tassa de cafè i sortir, sabent segur que la majoria de gent s'estimava més prendre's el cafè a dins, que s'hi estava calent. Podia sentir l'olor de sal i notar la brisa marina a la pell, i si el vent i el temps eren com havien de ser aquella flaire m'acompanyava durant tot el matí. El que més m'agradava era l'olor. De vegades, si no em trobava bé, m'era bastant igual, perquè llavors el gust de la sal als llavis em recordava el de les llàgrimes, com si fes poc que hagués provat d'esborrar el dolor d'algú fent-li petons. Quan passava això, pensava en la Rachel i en la Sam, la meva filla. Sovint pensava també en la dona i la filla que havien desaparegut abans d'elles.

Els dies així eren dies silenciosos.

Però avui era a dins i portava jaqueta i corbata. La corbata, d'un vermell intens, era d'Hugo Boss i la jaqueta, d'Armani; però a Maine ningú no feia gaire cas de les marques. Tothom s'imaginava que si portaves roba de marca era perquè l'havies comprada rebaixada, i que si n'havies pagat el que deia l'etiqueta és que eres imbècil.

Jo no havia pagat el que deia l'etiqueta.

La porta principal es va obrir i va entrar una dona. Duia un vestit jaqueta amb pantalons de color negre i un abric que li devia haver costat car quan el va comprar, però al qual ja se li notaven els anys. Tenia els cabells negres, però els havia tenyit amb alguna cosa que els deixava un toc de vermell. Semblava una mica sorpresa pel que veia al voltant seu, com si passant per davant de les façanes atrotinades dels edificis del moll hagués tingut por que l'assaltessin uns pirates. Em va mirar i va decantar el cap interrogativament. Vaig aixecar un dit i ella es va obrir

pas entre les taules fins al lloc on jo seia. Em vaig aixecar per saludar-la i ens vam donar la mà.

—El senyor Parker? —va dir.

—La senyora Clay.

—Em sap greu d’haver-lo fet esperar. Hi ha hagut un accident en el pont i s’ha format un embús.

La Rebecca Clay m’havia trucat el dia abans i m’havia demanat si la podria ajudar amb un problema que tenia. La perseguia un home i la cosa, com és natural, li feia ben poca gràcia. La policia no havia sabut fer-hi res. Va explicar que l’home semblava que pressentís que venien els policies, perquè sempre que ells arribaven desapareixia, per més sigil·losament que s’acostessin a casa seva quan els informava de la presència d’aquell home.

Jo havia estat fent tantes feines com trobava, en part per evitar pensar en l’absència de la Rachel i la Sam. Amb intervals, feia nou mesos que no vivíem junts. No sé ben bé com va anar perquè s’espatllessin tant les coses, i tan de pressa. Sembla que fes poquíssim que vivien en aquella casa, que omplien de les seves olors i els seus sons, i que, passat un minut, ja l’abandonaven per anar-se’n a la casa dels pares de la Rachel; però no havia anat així, i tant que no. Pensant-hi podia veure cada alteració del camí, cada baixada i cada revolt que ens havia portat fins al lloc on érem. Se suposava que era una separació temporal, una oportunitat perquè tant l’un com l’altre tinguéssim temps per rumiar i per provar de recordar què tenia l’altra persona amb qui compartíem la vida que era tan important per a nosaltres i que no volíem perdre. Però aquestes separacions no són mai temporals. Hi ha hagut una ruptura, havia aparegut una escletxa, i encara que s’arribés a una reconciliació i es decidís tornar-ho a provar, el fet que un dels dos hagués deixat a l’altre no s’oblidaria, ni es perdonaria, mai. Potser sembla que estic donant la culpa a ella, però no va ser culpa d’ella. Tampoc no estic segur

que fos culpa meva, almenys no del tot. Ella va haver de prendre una decisió, i jo també, només que la seva decisió depenia de la que havia pres jo. Al final, les vaig deixar marxar, però amb l'esperança que tornarien. Ens continuàvem parlant, i podia veure la Sam sempre que volgués, però el fet que elles se n'haguessin anat a Vermont ho feia una mica difícil. Al marge de la distància, m'hi mirava molt amb les visites, perquè no volia complicar més una situació que ja n'era prou, de complicada, però també perquè jo continuava creient que hi havia aquells que estarien disposats a fer-los mal per fer-me'n a mi. Em sembla que és per això que les vaig deixar marxar. Costava tant de recordar-ho. L'últim any havia sigut... difícil. Les trobava moltíssim a faltar, però no sabia com aconseguir que tornessin a formar part de la meva vida ni com fer-m'ho per viure sense elles. Havien deixat un forat en la meva existència i ara unes altres intentaven ocupar el seu lloc, les que esperaven en la foscor.

La primera dona i la primera filla.

Vaig demanar un cafè per a la Rebecca Clay. Un raig del sol matinal li va caure despietadament a sobre, li va exposar les arrugues de la cara, els cabells grisos que reapareixien malgrat els tints que s'hi posava i les taques negres de sota els ulls. Una part d'allò segurament era per culpa de l'home que, segons ella, la perseguia, però no pas tot, bona part d'aquell envelliment prematur tenia uns orígens més profunds. Per la manera com s'havia maquillat, de pressa i en excés, es podia endevinar que no li agradava mirar-se gaire al mirall i que no li agradava gens el que hi veia.

—Em sembla que no hi havia estat mai aquí —va dir—. Portland ha canviat molt en pocs anys, és un miracle que aquest local s'hagi salvat.

Segurament tenia raó. La ciutat canviava, però les restes més velles i més estranyes del seu passat d'una manera o altra

resistien: llibreries de vell, barberies i bars on no canviaven mai el menú perquè de sempre que servien bon menjar. Per això mateix havia sobreviscut el Porthole. Els que el coneixien el valoraven i s'asseguraven que el negoci rutllés.

Va arribar el cafè de la Rebecca Clay. S'hi va posar sucre i el va remenar més estona del compte.

–Què puc fer per vostè, senyoreta Clay?

Va parar de remenar, disposada a començar ara que jo havia trencat el gel:

–És el que li vaig explicar per telèfon. Hi ha un home que em molesta.

–Com la molesta?

–Ronda pels voltants de casa meva. Visc a prop de Willard Beach. També he vist aquest home a Freeport o quan he anat a comprar al centre comercial.

–L'home que diu, anava amb cotxe o a peu?

–A peu.

–Ha entrat en la seva propietat.

–No.

–L'ha amenaçada o l'ha assaltada físicament d'alguna manera?

–No.

–Quant fa que dura això?

–Més d'una setmana.

–Ha parlat amb vostè?

–Només una vegada, fa dos dies.

–Què li va dir?

–Em va dir que buscava el meu pare. La meva filla i jo vivim a la que va ser la casa del meu pare. Aquest home va dir que tenia uns coses per parlar amb el meu pare.

–Què li va respondre?

–Li vaig dir que no havia vist el meu pare des de feia anys, que, que jo sabés, el meu pare era mort. La veritat és que des

del principi de l'any el meu pare és considerat legalment mort. Vaig fer tota la paperassa. No ho volia fer, però m'imagino que, per a mi i per a la meua filla, era important tancar la qüestió en la mesura del possible.

–Parli'm del seu pare.

–Era psiquiatre infantil, un de bo. De vegades també treballava amb adults, però es tractava de pacients que havien patit alguna mena de trauma durant la infància i que ell sentia que podia ajudar-los amb el seu problema. Llavors les coses van començar a canviar per a ell. Hi va haver un cas difícil: un home a qui el seu fill va acusar d'abús mentre es discutia la custòdia del nen. El meu pare va trobar que les al·legacions tenien fonament i el seu informe va fer que la custòdia del fill es concedís a la mare, però després el fill va retractar-se de les seves acusacions i va declarar que la seva mare l'havia convençut perquè digués aquelles coses. Però ja era massa tard per al pare, perquè algú, segurament la mare, havia escampat el rumor que el fill acusava el pare d'abusos. El pare va perdre la feina i un dia, en un bar, uns homes li van clavar una pallissa tremenda. Es va acabar suïcidant d'un tret a la seva habitació. Tot això, al meu pare, el va afectar molt, i es van presentar queixes sobre la seva conducta en les entrevistes que va mantenir amb el nen. El Col·legi de Psiquiatres les va rebutjar, però ja no van tornar a demanar al meu pare que fes més avaluacions en casos d'abusos. Em sembla que allò va fer-li perdre molta seguretat en ell mateix.

–Quan va passar tot això?

–Cap al 1998, potser una mica abans. Però després les coses van empitjorar. –Va remenar el cap com si no donés crèdit als seus propis records.– Parlant-ne m'adono que és com una bogeria. Va ser un embolic horrorós. –Va mirar al voltant seu per assegurar-se que no la sentia ningú i llavors va abaixar una mica la veu.– Es va saber que uns quants pacients del meu pare

havien patit abusos, que un grup d'homes abusava d'aquells nens, i llavors van tornar a plantejar-se dubtes sobre els mètodes del meu pare i sobre si eren fiables o no. El meu pare es va culpar a si mateix del que havia passat. I d'altra gent també li'n donava la culpa. El Col·legi de Psiquiatres el va convocar perquè es presentés a una reunió informal per parlar del seu cas, però la reunió no es va arribar a celebrar. El meu pare va anar fins a l'extrem de North Woods, allà va abandonar el cotxe i ningú no ha sabut res més d'ell. La policia el va buscar, però no en van trobar ni rastre. Això era al final de setembre del 1999.

Clay. Rebecca Clay.

—És filla d'en Daniel Clay, vostè?

Va fer que sí amb el cap. Alguna cosa li va passar per la cara: va ser un espasme momentani, com una ganyota. Havia sentit parlar d'en Daniel Clay. Portland és un lloc petit, que de ciutat només en té el nom. Els casos com els d'en Clay es conserven en la memòria col·lectiva. No en sabia gaires detalls, però me n'havien arribat, igual que a tothom, els rumors. La Rebecca Clay havia resumit les circumstàncies de la desaparició del seu pare de la manera més general possible, i no li retreia pas que no hagués explicat la resta: deien que el doctor Daniel Clay potser sabia el que passava entre uns quants d'aquells nens que ell tractava, que potser ell era còmplice dels que cometien els abusos o, fins i tot, que ell era un dels abusadors. S'havia fet una investigació, si és que se'n podia dir així, però en el seu despatx hi faltaven fitxers i el caràcter confidencial de la vocació del doctor Clay dificultava seguir pistes. El cas era que no hi havia proves sòlides contra ell. Però això no va impedir que la gent xerrés i que tragués les seves pròpies conclusions.

Vaig mirar la Rebecca Clay amb atenció. La identitat del seu pare feia una mica més fàcil d'entendre el seu aspecte. Vaig imaginar que feia una vida molt discreta. Devia tenir amics, però

pocs. En Daniel Clay havia projectat una ombra sobre la vida de la seva filla i ella s'havia consumit sota aquella influència.

—Així, vostè va dir a aquest home que la segueix que fa molt de temps que no veu el seu pare. Com va reaccionar?

—Es va tocar el costat del nas així i va fer l'ullet. —Em va repetir el gest.— Després va dir: «Se't farà el nas molt llarg de tant dir mentides». Em va dir que em donaria una mica de temps perquè em rumiés el que deia. Després, se'n va anar.

—Per què li va dir que deia mentides? Va dir res que indiqués que en sabia alguna cosa, de la desaparició del seu pare?

—No, em va dir que deia mentides i prou, i després se'n va anar.

—I la policia no l'ha pogut trobar?

—És com si es fongués. Em sembla que els policies es pensen que m'invento coses per atreure l'atenció, però no ho faig. No ho faria jo això. Jo...

Vaig esperar.

—Ja sap això del meu pare. Hi ha la gent que es pensa que va fer alguna cosa dolenta. Diria que la policia també s'ho pensa, i de vegades em sembla que la policia sospita que jo sé més coses del que va passar de les que els dic i que he estat protegint el meu pare tot aquest temps. Quan van venir a casa, ja veia el que els rondava pel cap: que jo sabia on era el meu pare i que d'una manera o una altra hi havia mantingut el contacte durant aquests anys.

—I l'ha mantingut ?

Va parpellejar, sobtada, però em va aguantar la mirada.

—No.

—Però ara sembla que no és només la policia la que dubta de les seves paraules. Quin aspecte té aquest home?

—Deu tenir uns seixanta anys. Té els cabells foscos, com si se'ls tenyís i porta una mena de tupè com els que portaven els

rockers dels anys cinquanta. Té els ulls blaus i se li veuen unes cicatrius aquí. —Es va assenyalar el front, just per sota dels cabells.— Hi té tres ratlles paral·leles, com si li haguessin clavat una forquilla i haguessin tirat cap avall. És baix, potser fa un metre seixanta-cinc o així, però és robust. Té uns braços molt grossos i se li veuen els músculs al clatell. Gairebé sempre porta la mateixa roba: texans i una samarreta de màniga curta; de vegades porta una americana negra i altres vegades una jaqueta de pell. Fa panxa, però no està gras, gens. Porta les ungles molt curtes i va molt net, només que...

Es va aturar. No la vaig molestar mentre intentava trobar la millor manera de formular el que volia dir:

—Porta una colònia fortíssima, però quan parlava amb mi era com si sentís una mica l'olor que amagava amb la colònia. Era una pudor, com un tuf d'animal. Em va fer venir ganes de fugir corrents.

—Li va dir com es diu?

—No. Només va dir que tenia coses per parlar amb el meu pare. Jo vinga dir-li que el meu pare era mort, però ell va fer que no amb el cap, em va somriure i em va dir que de cap home no es creuria que fos mort fins que n'ensumés el cadàver.

—Se li acudeix per què aquest home es presenta justament ara, després de tants anys que el seu pare hagi desaparegut?

—Ell no en va dir res. Potser és que va saber que havien declarat legalment mort el meu pare.

A Maine una persona és considerada morta, a efectes legals, quan han transcorregut cinc anys seguits d'absència durant els quals no s'hagi sabut res d'aquella persona i sempre que l'absència no hagi sigut explicada satisfactòriament. En certs casos, el tribunal pot disposar que es faci una recerca «raonablement diligent», que es notifiquin els detalls a la policia i a la seguretat social i que els diaris publiquin peticions d'informació sobre el

cas. Segons la Rebecca Clay, ella havia complert totes les condicions que li havia posat el tribunal, però no s'havia descobert res de nou sobre el seu pare.

—A més a més, va sortir un article sobre el meu pare en una revista d'art al principi de l'any, després que jo vaig vendre un parell de quadres seus. Em feien falta els diners. El meu pare era un artista de força talent. Va passar molt de temps al bosc, pintant i fent esbossos. La seva obra, des del punt de vista modern, no té un gran valor (com a màxim, he arribat a cobrar mil dòlars per un quadre), però he pogut anar venent pintures seves quan anava curta de diners. El meu pare no exposava i pintava relativament poc. Venia pel boca orella, i els seus quadres anaven buscats pels col·leccionistes que el coneixien. Al final de la seva vida, rebia ofertes per comprar-li obres que ni tan sols existien encara.

—De quina mena de quadres parlem?

—Sobretot paisatges. Li'n puc ensenyar fotos, si hi està interessat. Ara ja els he venuts tots, tret d'un.

Coneixia unes quantes persones del món de l'art a Portland. Vaig pensar que els podria preguntar per en Daniel Clay. Mentrestant, hi havia l'assumpte de l'home que molestava la seva filla.

—No estic preocupada per mi i prou —va dir—. La Jenna, la meva filla, només té onze anys. Ara tinc por de deixar-la sola a casa. He provat d'explicar-li una mica el que passa, però tampoc no la voldria espantar.

—Què vol que faci amb aquest home? —vaig demanar. Ja sabia que semblava una pregunta estranya, però era necessària. La Rebecca Clay havia d'entendre en què s'estava ficant.

—Vull que parli amb ell. Vull que el faci desaparèixer.

—Són dues coses diferents.

—Com diu?

—Parlar amb ell és una cosa i que desaparegui n'és una altra. Se la veia desconcertada.

–M’haurà de perdonar –va dir–. No veig per on va.

–Abans de començar hem d’aclarir unes quantes coses. Puc abordar aquest home en nom seu i podem intentar aclarir-ho tot sense que hi hagi problemes. Pot ser que ell entengui les coses i ho deixi córrer, però pel que vostè m’ha explicat em sembla que aquest home té una idea molt ficada al cap i que no se n’anirà sense lluitar. Si la situació és aquesta, o bé provem de fer-hi intervenir la policia i demanem una ordre judicial que li prohibeixi acostar-se a vostè, que serà una cosa difícil d’aconseguir i encara més difícil que es compleixi, o bé trobem una altra manera de convèncer-lo que la deixi en pau.

–Vol dir amenaçar-lo o fer-li mal?

Semblava que la idea li agradava força. No la culpava pas per això. He conegut persones que han suportat anys d’assetjament i les he vistes esgotades per l’angoixa i la tensió. N’hi ha hagut que al final han recorregut a la violència, però això normalment no fa sinó empitjorar el problema. Vaig conèixer una parella que va acabar als tribunals perquè el marit, que ja no podia més, havia clavat un cop de puny a l’home que no els deixava en pau; la dona de l’assetjador va presentar una demanda contra ell immediatament.

–Hi ha maneres –vaig dir–, però també pot ser que ens acusin d’agressió o de conducta amenaçadora. O de coses pitjors; si la situació no es tracta amb compte, tot plegat pot acabar molt més malament. El que és ara, ell només l’ha feta sentir incòmoda, que ja és prou mala cosa. Si l’ataquem, ell pot decidir tornar-s’hi i la podria posar de debò en perill.

Ella gairebé es va enfonsar de la frustració.

–I què puc fer, doncs?

–Miri –vaig dir–, no vull donar a entendre que no hi ha cap esperança de resoldre-ho sense dificultats. L’únic que vull que entengui és que si aquest home decideix quedar-se per aquí, no podem fer les coses a mitges.

Es va animar una mica.

—Això vol dir que accepta la feina?

Li vaig dir quines eren les meves tarifes. La vaig informar del fet que, com que era una agència d'un sol home, no acceptaria altres encàrrecs que poguessin entrar en conflicte amb la feina que feia per a ella. Si calia demanar ajuda externa, ja la informaria dels costos addicionals. Ella podia suspendre el nostre acord en qualsevol moment i jo l'ajudaria a trobar una altra manera d'ocupar-se del seu problema abans de deixar la feina. Va semblar que això la satisfecia. Vaig cobrar la primera setmana per endavant. No era que necessités els diners —faig una vida molt senzilla—, però no volia deixar d'enviar diners a la Rachel cada mes, per més que ella digués que no calia.

Vam quedar que començaria l'endemà. Seria prop de la Rebecca Clay als matins, quan ella anés a la feina. Quan sortís del despatx per anar a dinar, per reunir-se amb algú o, al vespre, per tornar a casa, me n'informaria. Casa seva tenia alarma, però jo faria que la hi comprovessin i que, si calia, li possessin uns quants pestells i cadenes. Seria davant de casa seva quan en sortís al matí i continuaria a la vista de la casa fins que se n'anés al llit. Es podia posar en contacte amb mi en qualsevol moment i seria amb ella en vint minuts.

Li vaig demanar que si per casualitat portava una fotografia del seu pare, que me la deixés. Havia previst que li ho demanaria; però, un cop la va haver tret de la bossa, va semblar que no li venia gaire de gust donar-me-la. La foto mostrava un home esprimatxat, llargarut i desairós que duia un vestit de pota de gall. Tenia els cabells blancs del tot i les celles espesses. Portava unes ulleres de muntura d'acer i tenia un aire de severitat professoral passada de moda. Semblava un home que havia d'estar entre pipes d'argila i llibres enquadrats amb pell.

—En faré còpies i la hi tornaré —vaig dir.

—En tinc més —em va respondre la Rebecca Clay—. Quedi-se-la tant de temps com li faci falta.

Em va demanar si la podia vigilar mentre era a la ciutat aquell dia. Treballava en una immobiliària i havia d'ocupar-se d'uns assumptes durant un parell d'hores. Patia per si l'home l'abordava mentre era a la ciutat. Va oferir pagar-me més, però m'hi vaig negar. No tenia res millor per fer, de totes maneres.

De manera que la vaig seguir durant tot el dia. No va passar res, ni rastre de l'home del tupè i les cicatrius a la cara. Era una feina avorrida, però almenys així no calia que tornés a casa meva, la meva casa no-del-tot-buida. La vaig seguir a ella perquè no fossin els meus fantasmes els que em seguissin a mi.

El venjador va avançar pel passeig de fusta d'Old Orchard, prop d'on, un estiu rere l'altre, l'Endevinador havia muntat la seva parada. El vell ja no hi era i el venjador va suposar que es devia haver mort, o era mort o ja era incapaç de fer els prodigis que feia abans, perquè els seus ulls ja no hi veien amb tanta claredat, ja no tenia l'orella tan fina, la memòria se li havia tornat massa fragmentària per registrar i ordenar la informació que li arribava. El venjador va pensar si aquell home es devia haver recordat d'ell fins al final i va pensar que sí, perquè, oi que era un home que oblidava ben poques coses, que no descartava res que algun dia li pogués ser útil?

Havia quedat fascinat pel talent de l'Endevinador. Abans d'acostar-s'hi per primera vegada, aquell vespre fresc de finals d'estiu, l'havia observat discretament durant una hora o més. Aquell home menut, baix i d'aspecte estrany, envoltat de quincalla barata en una paradeta de no res, tenia un talent extraordinari: era capaç de dir moltíssim d'una persona després de fer-li un sol cop d'ull, era capaç de descompondre un individu pràcticament sense pensar, de formar-se un retrat complet de la seva vida en el temps que la majoria de persones tarden a mirar quina hora és. De tant en tant, tornava en aquell lloc, s'amagava entre la gent i, des de lluny, contemplava l'Endevinador. (I aquelles vegades, aquell homenet no havia notat la seva presència? Oi que l'havia vist mirant la gent, amoïnat, buscant els ulls que el vigilaven de massa a prop? Els narius li vibraven com quan un conill nota que se li acosta la guineu.) Potser era per això que havia tornat

aquí, com si per alguna remota possibilitat l'Endevinador hagués optat per quedar-se en aquell lloc, a passar l'hivern prop del mar, en comptes d'anar a buscar climes més càlids.

Si el venjador l'hi hagués trobat, què li hauria dit? «Ensenyi'm. Expliqui'm com ho haig de fer per reconèixer l'home que busco. M'enganyaran. Vull aprendre a saber quan m'enreden.» Li hauria explicat per què havia tornat a aquell lloc? I l'hauria cregut aquell homenet? I tant que sí, perquè hauria notat que li deia la veritat; a l'Endevinador no li colaven cap mentida.

Però l'Endevinador feia molt de temps que no hi era, i al venjador només li quedava el record de l'única vegada que van parlar. Aquell dia s'havia embrutat les mans de sang. Comparada amb d'altres, havia sigut una feina senzilla: havia enterrat un home vulnerable, un home que podria haver tingut la temptació de dir el que sabia per protegir-se dels que li anaven al darrere. Des del moment que havia fugit, el temps que li quedava de vida el comptava en segons i minuts, en hores i dies, i res més. Quan els cinc dies van passar a ser sis, el va trobar i el va assassinar. Hi va haver por al final, però poc dolor. Merrick no tenia tirada a torturar o turmentar, encara que no dubtava que aquells moments finals en què les víctimes entenien la implacable naturalesa del seu perseguidor ja constituïen prou turment. Era un professional, no un sàdic.

Merrick. Així es deia llavors. Era el nom que constava als arxius, el nom que li havien posat quan va néixer, però que per a ell ja no significava res. En Merrick era un assassí, però matava per compte d'altres, no per compte propi. Era una distinció important. Un home que matava per motius propis era un home a la mercè d'emocions, i un home així comet errors. Però en Merrick era un professional. Era desapassionat, indiferent, o això es pensava, però un cop en calma, després d'haver matat, de vegades es permetia reconèixer el plaer que havia experimentat.

Però en Merrick, l'assassí que era en Merrick, ja no existeix. Un altre home ocupa el seu lloc, i en la transformació de l'un a l'altre s'ha condemnat, però quina decisió és aquesta? Potser en Merrick va començar a morir-se en el moment que va néixer la seva filla i la voluntat se li va afeblir i, a l'últim, es va trencar pel fet de saber que la nena era al món. El venjador va tornar a pensar en l'Endevinador i en les estones que havien passat junts en aquest lloc.

«Si em veiessis ara, vell, què veuries? Veuries un home sense nom, un pare sense filla i veuries la ira que em crema i em consumeix per dins.»

El venjador va girar-se d'esquena al mar, perquè hi havia feina per fer.

A part de la breu rebuda que em va fer en Walter, la casa estava en silenci quan vaig tornar, i era d'agrair. Des que la Rachel i la Sam se n'havien anat, semblava que aquelles altres presències, que havia rebutjat durant molt de temps, havien trobat la manera de tornar a ocupar els espais en què vivien les dues que les havien reemplaçat. Havia après a no respondre a la seva crida, a no fer cas dels cruixits de la fusta o dels passos que se sentien en el sostre de l'habitació, com si les presències es passegessin per les golfes, buscant les coses que havien sigut seves entre les capses i les caixes que omplien aquella part de la casa; havia après a passar per alt els copets fluixos a les finestres que se sentien quan es feia fosc i m'estimava més pensar que no eren el que en realitat eren. Semblaven branques bellugades pel vent, i era com si els extrems de les branques piquessin contra el vidre; però no hi havia arbres prop de la meua finestra i cap branca no hauria picat amb tanta insistència i regularitat. De vegades em despertava en la foscor sense saber ben bé què era el

que m'havia interromput el descans; de l'únic que era conscient era que havia sentit un so allà on no hi havia cap so, i potser tenia una vaga consciència que havia sentit unes paraules dites en veu molt baixa que s'anaven apagant mentre la meua ment conscient començava a reestablir les barreres que el son havia temporalment abaixat.

La casa no era mai buida de veritat. Alguna cosa s'hi havia instal·lat.

Sé que n'hauria hagut de parlar amb la Rachel molt de temps abans que se n'anés. Hauria hagut de ser sincer amb ella i explicar-li que la meua primera dona i la filla –totes dues ara eren mortes–, elles o uns espectres que no eren ben bé elles, no em deixaven en pau. La Rachel era psicòloga. Ho hauria entès. M'estimava i hauria mirat d'ajudar-me. Potser m'hauria parlat d'un sentiment de culpa residual, del delicat equilibri de la ment, del fet que hi ha sofriments tan grans i tan terribles que recuperar-se'n supera les possibilitats de qualsevol ésser humà. I jo hauria fet que sí amb el cap i hauria dit: «Sí, sí, és així», sabent que hi havia part de veritat en el que em deia i que, així i tot, amb allò no n'hi havia prou per explicar la mena de coses que m'havien passat des que em van arrabassar la meua dona i la meua filla. Però no vaig pronunciar aquelles paraules, de por que si les deia en veu alta conferiria a allò que em passava una realitat que no volia reconèixer. Vaig negar aquelles presències i això va fer que encara s'aferressin a mi amb més força.

La Rachel era molt bonica. Tenia els cabells vermells i la pell blanca. La Sam, la nostra filla, s'assembla molt a la seva mare i només una mica a mi. L'última vegada que vam parlar, la Rachel em va dir que ara la Sam dormia més bé. De vegades, mentre vivíem junts en aquesta mateixa casa, quan la Sam no dormia bé, a la Rachel o a mi ens despertaven les rialles de la nena i, de tant en tant, els seus plors. L'un o l'altre anàvem a la seva

habitació i vàiem com allargava les seves manetes, com si volgués agafar alguna cosa invisible que hi havia en l'aire davant seu, o la vàiem que girava el cap per seguir el moviment d'uns cossos que només ella veia, i jo notava un fred a l'habitació; era més freda del que hauria hagut de ser.

I em sembla que la Rachel, tot i que no va dir mai res, també ho havia notat.

Tres mesos enrere, havia assistit a una xerrada a la Biblioteca Pública de Portland. Un metge i una vident havien debatut sobre l'existència dels fenòmens sobrenaturals. Francament, m'hi sentia una mica incòmode. Feia l'efecte que estava en companyia d'una colla de persones que no es rentaven prou sovint i que, per les preguntes que van fer després, estaven decidits a acceptar com a autèntica qualsevol creença sense cap ni peus; el món espiritual es veu que només era una petita part del que hi ha, a més a més d'uns àngels que semblen fades, dels ovnis i d'uns llangardaixos extraterrestres amb forma humana.

El metge va parlar d'·lucinacions auditives que, segons va dir, eren les més freqüents entre les persones que parlaven de fantasmes. Va continuar explicant que d'altra gent, especialment malalts de Parkinson, de vegades es veu afectada per un trastorn conegut per la demència de cossos de Lewy, que fa que vegin cossos en escorç, cosa que explicava el predomini de relats en què els esperits que se suposava que s'havien vist semblaven tallats pels genolls. Va parlar de possibles factors desencadenants, de malalties del lòbul temporal, de tumors, d'esquizofrènia i de depressió. Va descriure els somnis hipnagògics, aquelles imatges vives que se'ns apareixen en els espais entre el son i la vetlla; i, amb tot i això, va concloure que encara no podia explicar per complet totes les experiències sobrenaturals conegudes servint-se de la ciència i prou. Va dir que hi havia massa coses que no sabíem sobre el funcionament del cervell,

sobre l'estrès i la depressió, i sobre les malalties mentals i la naturalesa del dolor.

La vident, en canvi, era una farsant, que no parava de dir ximpleries. Va parlar d'éssers que havien d'acabar una feina en aquest món, de sessions i de missatges del «món del més enllà». Tenia un programa en una televisió per cable, una consulta telefònica i feia el número per als pobres i els crèduls en centres cívics i clubs socials de tot el nord-est del país.

Va dir que els fantasmes ronden els llocs, llocs encantats, no les persones. Per a mi que això és mentida. Algú em va dir que ens creem els nostres fantasmes, que cadascun, igual com passa amb els somnis, és una faceteta de nosaltres mateixos: el nostre sentiment de culpa, els nostres remordiments, el nostre dolor. La resposta podria anar per aquí. Tots tenim els nostres fantasmes. No tots els hem creat nosaltres, però de totes maneres, al final, ens acaben trobant.

Rebecca Clay seia a la seva cuina. Tenia una copa de vi negre al davant que no havia tastat i tots els llums apagats.

Hauria hagut de demanar al detectiu que es quedés amb ella. L'home no s'havia acostat mai a la casa i ella confiava que les portes i les finestres eren segures i que les alarmes funcionaven bé, sobretot després que el tècnic recomanat pel detectiu ho hagués comprovat tot; però quan s'havia fet de nit totes aquelles precaucions li havien començat a semblar insuficients, i ara estava pendent del més mínim soroll que se sentís en el vell edifici, de cada cruixit de la fusta i de cada armari que trontollava mentre l'embat del vent jugava per la casa com un nen capriciós.

La finestra de sobre la pica de la cuina era molt fosca, se'n veia el marc blanc que n'aguantava els quatre vidres i prou; no era visible el que hi havia darrere. Si no hagués sigut perquè sentia

el plany de les onades invisibles que trencaven a la platja, a la Rebecca li hauria fet l'efecte que flotava per la negror de l'espai i que només unes barreres primíssimes la separaven del buit exterior. Com que no tenia cap altra cosa a fer, va acostar la copa als llavis i va fer un glop de vi; va notar massa tard l'olor: el vi s'havia tornat ranci. Va fer una ganyota, va escopir a la copa el que acabava de beure i es va aixecar de taula. Es va acostar a la pica, hi va abocar el vi, va obrir l'aixeta i va netejar els esquitxos en el metall. Es va inclinar per beure un glop d'aigua directament del raig de l'aixeta per treure's aquell gust de la boca. Li portava un mal record: l'exmarit i la pudor dels seus petons a les nits que el seu matrimoni havia entrat en la decadència definitiva. Sabia que ell l'havia detestada tant com ara ella l'odiava a ell, i que s'havia volgut desfer de la càrrega que compartien. La Rebecca havia perdut les ganes d'oferir-li el seu cos i ja no sentia gens de l'atracció que abans havia sentit per ell; però ell havia trobat una manera de separar l'amor de la necessitat. De vegades la Rebecca es preguntava en qui devia pensar ell mentre es movia sobre ella. De vegades li veia la mirada absent i s'adonava que, tot i que amb el cos estava unit a ella, el seu autèntic jo era molt lluny. D'altres vegades, però, abaixava la vista i la mirava, amb una intensitat i un odi que feia que l'acte sexual semblés una violació. Allò no era fer l'amor, i quan repassava aquells anys li costava de recordar si mai hi havia hagut amor.

Havia provat de fer com ell, és clar: convocar imatges del passat o de possibles amants per fer l'experiència menys desagradable; però n'havia tingut massa pocs i, amb les imatges d'aquells homes, venien els problemes que li havien causat, o sigui que, al final ho va deixar córrer. Els desitjos se li havien anat apagant fins al punt que era més fàcil dedicar-se a pensar coses completament diferents o a esperar que arribés el moment que aquell home desaparegués de la seva vida. Fins i tot era incapaç

de recordar com era que havia volgut estar amb ell i ell amb ella. Suposava que tenint una filla jove i amb tot el que li havia passat al seu pare, li havien vingut ganes de fer vida estable durant algun temps; però aquell no era l'home adequat. Hi havia un element degenerat en l'atracció que ell sentia per ella, com si per a ell la Rebecca tingués alguna cosa corrompuda a dins i li encantés tocar-ho quan la penetrava.

Ni tan sols li havia caigut mai bé la filla de la Rebecca, nascuda d'una relació abans que la Rebecca estigués preparada per tenir-ne cap. (I, qui sap, potser en realitat mai no n'havia volgut tenir cap, de relació, cap d'autèntica.) Amb el pare de la Jenna hi havia perdut el contacte. Havia vist la seva filla ben poques vegades, i només els primers anys. La Rebecca va pensar que si la veiés ara ni la coneixeria, i llavors es va adonar que pensava en ell com si encara fos viu. Va provar de sentir alguna cosa per ell, però no va poder. La seva vida havia acabat prematurament en una carretera secundària, fosca i lluny de casa; el seu cadàver havia caigut en una cuneta, les mans lligades a l'esquena amb un cable elèctric, la sang que mullava la terra tova per alimentar els animalons carronyaires que excavarien per anar-lo a furgar. No havia sigut bo per a ella. Segurament no havia sigut bo per a res ni per a ningú, i per això que havia acabat d'aquella manera. No havia fet mai el que prometia, no era un home complidor. La Rebecca suposava que era inevitable que un dia o altre es trobés algú que no li perdonaria les seves culpes i que les hi faria pagar totes.

Durant un temps la Jenna preguntava molt per ell, però en els últims anys cada vegada ho feia menys, fins que al final o se n'havia oblidat o havia decidit guardar-se les preguntes. Encara no sabia com fer-ho per explicar a la Jenna que el seu pare era mort. L'havien matat al principi de l'any i encara no havia trobat la manera de parlar-ne amb la seva filla. Sabia que ho anava ajornant deliberadament, però es continuava esperant. Llavors, en

aquella cuina a les fosques, va decidir que quan la Jenna tornés a treure parlar del seu pare li explicaria la veritat.

Va tornar a pensar en el detectiu privat. En certa manera, el pare de la Jenna era el motiu que s'hi hagués dirigit. L'avi patern de la nena li havia parlat d'en Parker. L'havia volgut contractar perquè busqués el seu fill, però el detectiu havia rebutjat l'encàrrec. No li hauria estranyat que l'avi estigués ressentit amb el detectiu, sobretot després de com havien anat les coses, però no ho estava. Potser havia entès que el seu fill ja era un cas perdut, tot i que es negués a rendir-se a les conseqüències que això comportava. Si ell no tenia fe en el seu fill, llavors com podia esperar que una altra persona, un desconegut, hi cregués? Així doncs, no retreia al detectiu que s'hagués negat a ajudar-lo, i la Rebecca s'havia recordat del seu nom quan un desconegut li havia preguntat pel seu, de pare.

Com que havia deixat l'aixeta oberta, va començar a abocar a la pica el vi que quedava a l'ampolla. L'aigua girava al voltant del desguàs, tacat de vermell. La Jenna dormia a dalt. La Rebecca pensava enviar-la lluny si el detectiu no podia deslliurar-la aviat de les atencions d'aquell desconegut. De moment, l'home no s'havia acostat a la Jenna, però la preocupava que la situació no continués així i que aquell home volgués utilitzar la filla per arribar a la mare. Diria al col·legi de la Jenna que la nena estava malalta i després ja ho veuríem. Potser podia limitar-se a dir la veritat: que un home la seguia i que, si la Jenna es quedava a Portland, potser corria perill. Segurament ho entendrien.

Es va preguntar per què no ho feia ara. Era el mateix que li havia demanat el detectiu: per què, després dels anys que feia de la desaparició del seu pare, es presentava algú preguntant per ell? Què sabia aquell home de les circumstàncies de la desaparició? Havia provat de preguntar-li-ho, però ell s'havia limitat a tocar-

se el nas amb el dit d'aquella manera que donava a entendre que no ho deia tot, abans de dir:

—No m'interessa la seva desaparició, noieta, sinó una altra cosa. Ell ja ho sabrà. Prou que ho sabrà.

El desconegut havia parlat del seu pare com si estigués segur que encara era viu. És més, semblava que creia que ella també ho sabia. Li demanava respostes que no podia donar-li.

Va alçar el cap i es va veure reflectida en la finestra. El que va veure la va sobtar tant que va fer un bot i la cara que tenia al davant va passar de ser una imatge simple a ser-ne una de doble per un defecte del vidre. Però quan va recuperar la calma, la segona imatge continuava allà. Era com ella i no ho era, com si s'hagués després de la seva pell, igual que fan les serps, i aquell teixit separat de la seva persona s'hagués col·locat sobre la cara d'algú altre. Llavors la figura que hi havia a fora es va acostar més i es va dissipar la impressió que es tractava d'un doble; l'únic que veia era el desconegut vestit amb una jaqueta de pell i els cabells allisats amb brillantina. Li va sentir la veu, que el gruix del vidre distorsionava, però no va entendre el que deia.

L'home va posar les mans planes contra el vidre i el va fer baixar fins que les puntes dels dits van descansar en el marc. El va empènyer, però la tanca interior va aguantar. La cara de l'home es va crispar de ràbia; va ensenyar les dents.

—Vagi-se'n —va dir la Rebecca—. Vagi-se'n de seguida o li juro que...

Les mans es van retirar i llavors la Rebecca va veure que un puny travessava el vidre, el marc de la finestra va tremolar i van caure trossos de vidre a la pica. Va cridar, però la seva veu va quedar submergida en el xiscl de l'alarma. Va caure sang sobre el vidre trencat quan el desconegut va treure la mà sense ni provar d'evitar les vores esmolades que li esquinçaven la pell, li obrien solcs als palmells i li tallaven venes. Es va mirar el puny ensangonat, com

si fos una cosa que ell no podia controlar i que el sorprenia amb les seves accions. La Rebecca va sentir que trucaven al telèfon i va saber que era l'empresa de vigilància. Si no contestava, trucarien a la policia, i vindria algú a comprovar com estava.

–No ho hauria d'haver fet –va dir l'home–. Li demano perdó.

Però amb l'alarma sonant amb prou feines el sentia. L'home va fer-li una inclinació de cap. Un gest respectuós ben estrany, d'un refinament gairebé passat de moda. Li van venir ganes de riure, però es va contenir perquè tenia por que si es posava a riure ja no podria parar, li agafaria un atac d'histèria i ja no en sortiria mai més.

El telèfon va parar, després va tornar a sonar. No va fer res per agafar-lo. Es va quedar mirant com el desconegut se n'anava després de deixar-li la pica bruta de sang. En va sentir l'olor; era com si, a poc a poc, es combinés amb fortor del vi per crear una cosa nova i terrible; només faltava un calze per poder-s'ho beure.

Seia a la taula de la cuina de la Rebecca Clay i mirava de netejar els vidres trencats de la pica amb un raspall i un recollidor. Encara hi havia sang en el vidre de la finestra. Havia avisat la policia de seguida que em va haver trucat a mi, i un cotxe patrulla de South Portland va arribar quan jo feia una mica que hi era. Em vaig identificar davant del policia i vaig escoltar la declaració de la Rebecca, però no em vaig ficar en res. La Jenna, la seva filla, seia en un sofà de la sala, aferrada a una nina de porcellana que semblava que abans hagués sigut de la seva mare. La nina tenia els cabells vermells i duia un vestit blau. Saltava a la vista que era una joguina antiga i molt apreciada. El sol fet que la nena busqués consol en aquell objecte donava fe del valor que tenia. No se la veia tan esverada com la seva mare, feia més cara de desconcertada que de trasbalsada. Em va sorprendre, perquè la veia alhora més gran i més petita que l'edat que tenia –més gran per l'aspecte però més petita pel seu comportament–, i vaig pensar si la seva mare no la devia protegir una mica massa.

Hi havia una altra dona, que seia al costat de la Jenna. La Rebecca me la va presentar: era l'April, una amiga que vivia a prop. Em va donar la mà i va dir que, com que jo ja havia arribat i la Jenna semblava que estigués bé, se n'anava a casa per no fer nosa. La Rebecca li va fer un petó a la galta i es van abraçar; després l'April va tirar-se una mica enrere i va retenir la Rebecca a la distància del braç. La manera com es van mirar indicava que havien compartit moltes experiències, que eren anys d'amistat i de lleialtat.

–Truca'm –va dir l'April–. A l'hora que sigui.

–Ja ho faré. Gràcies, maca.

L'April es va acomiadar de la Jenna amb un petó i se'n va anar.

Vaig observar la Jenna mentre la Rebecca acompanyava el policia a fer una volta per la casa i li mostrava el lloc on el desconegut s'havia plantat. La nena, de gran, seria una noia molt bonica. Tenia alguna cosa de la seva mare, però amb més atractiu a causa d'una gràcia prima i aquilina que venia d'algun altre lloc. Vaig pensar que també li veia alguna cosa del seu avi.

–Et trobes bé? –li vaig preguntar.

Va fer que sí amb el cap.

–Quan passen coses com aquesta, és normal tenir por –vaig continuar–. A mi me n'han passat i he tingut por.

–Jo no he tingut por –va dir la nena, i el seu to era tan tranquil que vaig entendre que no deia cap mentida.

–I com és que no?

–Aquell home no ens volia fer mal.

–Com ho saps?

Es va limitar a somriure i a remenar el cap.

–És igual.

–Hi has parlat?

–No.

–Llavors, com saps que no us vol fer mal?

Va desviar la mirada, encara amb aquell somriure gairebé beatífic a la cara. Era evident que la conversa s'havia acabat. La seva mare va tornar a entrar a la casa amb el policia i la Jenna li va dir que se'n tornava al llit. Va dir bona nit al policia i a mi, i va pujar les escales cap a la seva habitació.

La Rebecca Clay vivia en una zona coneguda com Willard. Casa seva, on havia nascut i havia tornat després de la desaparició del seu pare, era un edifici del segle XIX, compacte però

impressionant, situat al parc de Willard Haven, en un cul-de-sac perpendicular a Willard Beach, a quatre passos de la carretera de Willard Haven. Quan per fi se'n va anar el policia, que va prometre que un policia de paísà la trucaria aquell vespre o l'endemà al matí, vaig fer una volta a la casa seguint els passos de l'home que havia trencat el vidre, però evidentment feia molta estona que havia marxat. Vaig seguir un rastre de sang fins al carrer Deake, que anava paral·lel al parc de Willard Haven per la dreta, fins que el vaig perdre en el lloc on l'home havia pujat en un cotxe i se n'havia anat. Vaig trucar a la Rebecca Clay des de la vorera i em va donar els noms d'uns quants veïns que vivien a la vista del lloc on el cotxe havia estat aparcat. Només una persona havia vist alguna cosa —una dona de mitjana edat que es deia Lisa Hulmer i que, per la pinta que feia, si li deien «bandarra» encara trobaria que li tiraven una floreta—, i el que havia vist no em servia de gaire. Es recordava d'un cotxe vermell fosc aparcat a l'altra banda del carrer, però no s'havia apuntat la matrícula. Ara, em va convidar a casa seva perquè prenguéss una copa amb ella. Se li veia ben clar que l'havia interrompuda quan estava ingerint el contingut d'una gerra: suc de fruita amb licor. Quan va tancar la porta darrere meu, el soroll de la portada em va recordar el de les cel·les de la galeria de la mort.

—És una mica d'hora per a mi —vaig dir.

—Però si són més de dos quart d'onze!

—Vaig a dormir tard.

—Jo també. —Va somriure i va arquejar una cella en el que podria passar per un gest insinuant si eres especialment sensible a aquelles insinuacions; potser funcionaven amb els gossos i amb les criatures.— Un cop em fico al llit ja no hi ha manera de treure-me'n.

—Ben fet —vaig dir per dir alguna cosa.

—Vostè sí que està ben fet —em va dir. Va balancejar-se una

mica i va jugar amb una cadena de petxines que li penjava entre els pits, però jo ja havia obert la porta i me n'anava de la casa abans que em tirés un dard i m'encadenés a una paret del soterrani.

–Ha descobert alguna cosa? –em va preguntar la Rebecca Clay quan vaig tornar.

–No gaire, només que una de les seves veïnes està en zel.

–La Lisa? –Va ser la primera vegada que va somriure des que havia arribat–. Sempre ho està. Una vegada em va fer proposicions a mi i tot.

–Em fa sentir menys especial –vaig dir.

–Suposo que l'hauria d'haver avisat...

Va moure una mà assenyalant la finestra trencada.

–Bé, és l'única persona que ha vist alguna cosa. Ha dit que hi ha hagut un cotxe vermell aparcad davant de casa seva, però és un lloc poc il·luminat. Potser s'equivoca.

La Rebecca va llençar el darrer tros de vidre al cubell d'escombraries i va desar el raspall i el recollidor en un armari. Va trucar un vidrier, que li va prometre que hi aniria a primera hora del matí. Vaig ajudar-la a enganxar un plàstic per tapar el forat del vidre trencat i, un cop ho vam haver fet, va preparar cafè i en va servir una tassa per a cadascun. Ens el vam prendre de peu dret.

–No confio que la policia hi faci res –va dir.

–Puc preguntar per què?

–De moment, no han sabut fer res amb aquest home. Per què hauria de ser diferent ara?

–Aquesta vegada ha trencat una finestra. Això són estralls. La cosa va a més. A més a més, hi ha sang, i la sang pot ser útil per als policies.

–Útil? Vol dir que així el podran identificar si em mata? Serà una mica tard per a mi. Aquest home no té por de la policia. He pensat en el que vostè em va dir quan ens vam conèixer, sobre com es podria obligar aquest home a deixar-me en pau. Vull que

ho faci. M'és igual el que costi. Tinc uns quants diners. Em puc permetre pagar-lo perquè ho faci, a vostè i a qui hagi de contractar per ajudar-lo. Miri el que ha fet aquí. Aquest home no marxarà si no el fa marxar algú. Tinc por per mi mateixa i per la Jenna.

–La Jenna sembla una nena molt serena –vaig dir, amb l'esperança de fer-la canviar de conversa fins que s'hagués calmat.

–Què vol dir?

–Vull dir que no se la veu especialment espantada o trasbalsada pel que ha passat.

La Rebecca va arrufar el nas.

–Suposo que sempre ha sigut així. Però ja parlaré amb ella. No vull que s'estigui guardant res només perquè no em vol fer patir.

–Puc preguntar on és el seu pare?

–El seu pare és mort.

–Em sap greu.

–No passa res. De totes maneres, no havia tingut mai gran cosa a veure amb ella i no érem casats. Però, escolti, ara parlava de debò: vull aturar aquest home, sigui com sigui.

No vaig contestar. Estava rabiosa i espantada. Encara li tremolaven les mans per la impressió. Ja hi hauria temps per parlar l'endemà al matí. Li vaig dir que em quedaria, si això la feia sentir més bé. Em va donar les gràcies i em va parar el sofà llit a la sala d'estar.

–Porta una pistola? –em va preguntar quan ja estava a punt de pujar a la seva habitació.

–Sí.

–Molt bé. Si torna, utilitzi-la per matar-lo.

–Doncs m'haurà de pagar més.

Em va mirar i, per un moment, vaig veure que pensava si li ho deia de debò. Vaig pensar, amb preocupació, que hauria estat disposada a pagar i tot.

El vidrier va arribar a les set i poc. Va mirar el sofà llit, la finestra trencada i a mi, i evidentment va arribar a la conclusió que veia les conseqüències d'una disputa domèstica.

—Ja passa —va mussitar amb to conspiratori—. Et tiren coses, però no et volen pas tocar. Val més esquivar-les, això sí.

Li vaig donar les gràcies. Potser no era mal consell. Va saludar amb un cop de cap amable a la Rebecca i es va posar a treballar.

Un cop acabada la reparació, vaig seguir el Hyundai de la Rebecca, que primer va portar la Jenna al col·legi i després se'n va anar a l'oficina. Tenia la feina molt a prop de casa, a la plaça Willard, a tocar de la cantonada de Pillsbury amb Preble. M'havia dit que pensava quedar-se al despatx fins a l'hora de dinar i que a la tarda havia de visitar unes propietats. Vaig veure-la entrar a l'edifici. Durant el trajecte, havia mirat de mantenir el meu cotxe a una distància discreta del seu. No havia vist ni rastre de l'home que la seguia, però no volia que em veiés prop d'ella, de moment. Volia que provés d'acostar-se-li un altre cop, i aquella vegada jo hi seria. Però si sabia el que es feia, em veuria fàcilment, i jo ja m'havia resignat al fet que hauria de recollir més cadàvers si aquella feina s'havia de fer ben feta.

Mentre la Rebecca treballava en el despatx, jo me'n vaig tornar amb cotxe a Scarborough, vaig passejar en Walter i li vaig donar menjar; en acabat, em vaig dutxar i em vaig canviar de roba. També vaig canviar de cotxe: vaig reemplaçar el Mustang per un Saturn cupè de color verd, vaig comprar cafè i un pastisset a la pastisseria Foley's de l'Autopista 1 i vaig tornar a tirar cap a Willard. El cupè me l'havien venut a la botiga de cotxes d'en Willie Brew a Queens per un preu que semblava inferior al que devien costar els pneumàtics. Era útil tenir un cotxe suplementari en moments com aquell, però quan el conduïa em sentia com un pagès.

–Hi va morir algú, a dins? –havia preguntat a en Willie quan em va ensenyar el cotxe.

En Willie s'havia llançat a ensumar l'interior com un desesperat.

–Sembla humit –havia contestat–. Doncs no m'estranyaria. Tot pot ser. Ara que, pel que te'n demano, seria una ganga encara que hi hagués un mort en un seient.

Tenia raó, però continuava fent una mica de vergonya conduir aquell cotxe. A més a més, costava de passar desapercebut si anaves en un Mustang Boss 302 de l'any 1969. Per totxo que sigui un delinqüent, és probable que en un moment o altre miri pel retrovisor i pensi: «Ai coi, aquest no és el mateix Mustang del 69 amb ratlles com de cotxe de curses que tenia al darrere fa una estona? Hosti, potser em segueixen!».

Vaig telefonar a la Rebecca per comprovar que tot anava bé i vaig fer un passeig per Willard per acabar-me d'eixorir i per passar l'estona. Dormir en un sofà i amb el vent fred que entrava per una finestra trencada no ajudava gaire a descansar. Fins i tot després de la dutxa, em sentia una mica desmarxat.

A Portland, que és a l'altra banda del canal, tendeixen a mirar amb suficiència cap a South Portland. Només fa uns cent anys que és una ciutat, i això a l'estat de Maine és molt poc. La construcció del Pont del Milió de Dòlars, l'Autopista Interestatal 295 i la inauguració d'un enorme centre comercial li havia pres una part del seu encant perquè havia obligat uns quants negocis a tancar, però continuava tenint un caràcter propi. De la zona on vivia la Rebecca Clay se n'havia dit Point Village, però d'això feia molt de temps, i quan, l'any 1895, South Portland va esdevenir una entitat segregada de Cape Elisabeth ja en deien Willard i prou. Era un lloc on havien viscut pescadors i capitans de vaixell, i els seus descendents hi continuaven vivint. Durant el segle passat, un home que es deia Daniel Cobb hi tenia un

tros de terra. Conreava tabac, pomes i apis. Diuen que va ser la primera persona que va conrear enciams iceberg a Occident.

Vaig seguir el carrer Willard fins a la platja. Havia baixat la marea i era espectacular el canvi de color que havia fet la sorra, que passava del blanc al marró fosc en el punt on el mar s'havia aturat. A l'esquerra, la platja s'estenia en forma de mitja lluna i acabava en l'Spring Point Ledge Light, el far que indicava el perillós sortint de roca que hi havia a la riba oriental del principal canal que conduïa al port de Portland. Més enllà hi havia Cushing Island i Peaks Island, i la façana amb vetes de rovell de Fort Gorges. A la dreta, una escala de pedra portava fins a un camí que seguia el penya-segat fins a fer cap en un parc petit.

Abans, als estius, hi havia un tramvia que baixava des del carrer Willard fins a la platja. Fins i tot quan el tramvia va deixar de funcionar, es va mantenir una parada de refrescos on hi havia hagut el final de la línia. Es remuntava als anys 1930 i va continuar venent menjars fins als anys 1970, quan en deien el Dory, i la família Carmody servia salsitxes de Frankfurt i patates fregides als que anaven a la platja. El meu avi de vegades m'hi portava quan jo era petit, i m'explicava que aquella parada havia format part de l'imperi de Sam Silverman, que en el seu temps era una llegenda. Deien que tenia un mico i un ós tancats en una gàbia per atreure gent als seus negocis, cosa que incloïa la casa de banys de Willard Beach i la casa de menjars d'en Sam. Les salsitxes dels Carmody eren boníssimes, però no es podien comparar amb veure un ós tancat en una gàbia. Després d'haver passat una estona a la platja, el meu avi sempre em portava a la botiga del senyor i la senyora B., el Mercat dels Bathras, al carrer de Preble, on demanava uns entrepans italians per endur-se'ls a casa per sopar, i el senyor B. ho apuntava meticulosament en el compte del meu avi. La família Bathras era famosa per això a South Portland, allà tots els clients passaven comptes del que

havien comprat un cop per setmana o cada quinze dies, i rares vegades es pagava res al comptat.

Vaig pensar si era l'enyorança el que feia que em parés a pensar amb afecte en coses tan senzilles com una botiga de comestibles o una vella parada de refrescos. En part devia ser això. El meu avi m'havia portat en aquells llocs i me n'havia parlat, però ara l'avi i tot plegat havia desaparegut i jo no tenia ningú per compartir-ho. Però hi havia altres llocs i altres persones. La Jennifer, la meva primera filla, no havia tingut mai l'oportunitat de veure'ls, la veritat és que no. Era massa jove quan ella i la seva mare em van acompanyar fins aquí, i abans que fos prou gran per apreciar el que veia, ja era morta. Però encara em quedava la Sam. Tot just començava a viure. Si podia impedir que li passés res, llavors arribaria un dia que em podria acompanyar per una platja, o per un carrer tranquil on abans hi havien passat retronjint els tramvies, o per la vora d'un riu, o per un camí de muntanya. Podria transmetre-li uns quants d'aquests secrets i ella els conservaria, i sabria que en el passat i en el present hi ha clapes lluminoses, que hi ha llum i ombres en el laberint del món.

Em vaig girar cap al carrer de Willard Haven, seguint el camí de llistons de fusta que travessava la platja i llavors em vaig aturar. A mig carrer Willard, hi havia un cotxe vermell parat a prop de la vorera. Com que el sol es reflectia en el parabrisa, quan el mirava només veia el cel. Quan m'hi vaig anar acostant, el conductor va engegar la marxa enrere i va anar pujant a poc a poc per Willard; va mantenir constant la distància entre nosaltres, fins que va trobar un lloc per girar i llavors se'n va anar cap a Preble. Era un Ford Contour, segurament un model de mitja dècada dels noranta. No vaig poder agafar-li el número de matrícula. Ni tan sols podia estar segur que a dins hi havia l'home que perseguia la Rebecca Clay, però tenia la sensació que ho era. Vaig suposar que hauria sigut massa demanar que

ell no m'hagués relacionat amb ella encara, però això no era cap desastre. Amb la meva presència n'hi hauria prou per posar-lo nerviós. No serviria per espantar-lo i que se n'anés, però potser serviria perquè ell provés d'espantar-me a mi. Volia trobar-lo cara a cara. Volia sentir el que tenia per dir. Fins llavors no podria començar a resoldre el problema de la Rebecca Clay.

Vaig tornar on havia deixat aparcats el cotxe. Si aquell individu m'havia detectat, almenys ja no caldria que continués anant amb el Saturn, i això ja era per celebrar-ho. Vaig trucar a la Rebecca i li vaig dir que l'home que la molestava podia ser a prop. Li vaig descriure el cotxe i li vaig dir que no sortís de l'oficina ni un moment. Si canviava de plans de cop, que em truqués i jo hi aniria immediatament. Em va fer saber que pensava dinar al despatx i que havia telefonat al director del col·legi de la Jenna per demanar-li que la Jenna s'esperés amb la seva secretària fins que ella l'anés a recollir. El fet que la Rebecca es quedés a l'oficina em donava més o menys una hora de marge. Tot i que m'havia parlat una mica del seu pare, jo en volia saber més, i em semblava que coneixia algú que em podria ajudar.

Me'n vaig anar cap a Portland i vaig aparcar a l'altra banda del Public Market. Vaig agafar dos cafès i uns quants pastissos de la Big Sky Bakery, perquè sempre val més arribar als llocs amb el suborn a punt, i em vaig encaminar a l'Escola d'Arts de Maine, al carrer Congress. La June Fitzpatrick és propietària d'un parell de galeries d'art a Portland i d'un gos negre que mira malament qualsevol persona que no sigui la June. Vaig trobar la June en la seva galeria de l'escola, que muntava una exposició d'obres noves en les parets d'un blanc immaculat. Era una dona baixa i entusiasta, amb una veu que conservava gairebé intacte el seu accent anglès tot i els anys que feia que era a Maine i amb una bona memòria per als noms i les cares del món de l'art. El

gos va lladrar des d'un racó, després es va limitar a vigilar-me atentament per si de cas me n'enduia algun quadre.

—Daniel Clay —va dir la June, mentre prenia un glop de cafè—. Ja me'n recordo, encara que només he vist un parell d'obres seves. Està en la categoria d'aficionat amb talent. Es podria dir que era molt... torturat al principi: barreges de coscos, tons blanquinosos i amb esclats de vermell, negre i blau, i tot d'iconografia catòlica en el fons. Després va canviar i es va posar a pintar paisatges. Arbres entre la boira, amb ruïnes a la llunyania, coses així.

Aquell dia a primera hora, la Rebecca m'havia ensenyat unes diapositives de l'obra del seu pare, a més a més de l'únic quadre seu que conservava. Era una pintura de la Rebecca quan era petita; la nena hi era representada per una imatge blanquinosa i desdibuixada enmig d'unes tenebres; el vaig trobar un quadre massa fosc. Vaig confessar a la June que la resta de la seva obra tampoc no m'havia impressionat pas gaire.

—No és que siguin del meu gust, tot i que sempre m'ha semblat que les seves últimes obres estaven per sobre dels quadres d'ants o de velers, però no són de l'altre món. Com que venia els quadres en privat i no els exposava, mai no em va caldre dir-li educadament que no. Ara, hi ha una o dues persones a Portland que són col·leccionistes seriosos i discrets de la seva obra, i sé que regalava quadres als amics. La seva filla de tant en tant ven algun quadre dels que li queden, i normalment apareixen un parell de possibles compradors que vés a saber d'on surten. M'imagino que els que col·leccionen la seva obra segurament el coneixien personalment o els atreu pel misteri que l'envoltava, per dir-ho d'alguna manera. He sentit dir que, abans de desaparèixer, va deixar completament de pintar, o sigui que els quadres deuen tenir un cert valor com a rareses.

—Recordes res de la seva desaparició?

–Ah, hi va haver rumors. Els diaris van donar pocs detalls (la premsa local ja sol ser molt prudent amb coses així), però la majoria sabíem que uns quants nens que ell havia intentat ajudar després havien tornat a patir abusos. Suposo que hi havia persones que volien culpar-lo, fins i tot entre les disposades a creure que no hi estava implicat directament.

–Tens alguna opinió sobre el que va passar?

–Només hi ha dues maneres de veure-ho: o hi estava implicat o no hi estava. Si hi estava, no hi ha res més a dir. Si no hi estava, què vols que et digui, no sóc cap experta, però per començar no ha de ser gens fàcil fer parlar aquests nens del que els va passar. Potser els abusos de després van fer que es tanquessin encara més. No ho sé, la veritat.

–Coneixies en Clay?

–L’havia vist alguna vegada. Una vegada que vam coincidir en un sopar vaig provar de donar-li conversa, però va parlar molt poc. Era callat i distant, parlava amb una veu molt suau. Se’l veia aclaparat. Això va ser poc abans que desaparegués, vol dir que en aquest cas les aparences no enganyaven.

Va parar de parlar per donar instruccions a una dona jove que penjava un quadre al costat de la finestra.

–No, així no, que és de cap per avall!

Vaig mirar el quadre, que semblava que representés una superfície enfangada, i d’un fang gens bonic. La jove va mirar el quadre i, després, em va mirar a mi.

–Com ho saps? –vaig preguntar, i vaig sentir que les meves paraules feien eco. La jove i jo havíem dit tots dos les mateixes paraules alhora. Em va somriure i jo també li vaig somriure. Llavors vaig fer un càlcul aproximat de la diferència d’edat entre ella i jo i vaig pensar que m’havia de limitar a somriure a dones que haguessin nascut abans del 1980.

–Incultes –va dir la June.

–Què se suposa que és? –li vaig preguntar.

–És un quadre abstracte sense títol.

–I això què vol dir?, que l'artista tampoc no sap el que és?

–Podria ser –va reconèixer la June.

–Tornant a en Daniel Clay. Has dit que els que col·leccionen la seva obra segurament el coneixien. Tens idea de qui poden ser?

Se'n va anar cap a un racó i, distreta, va gratar el gos a darrere l'orella. El gos em va dedicar un altre lladruc per fer-me saber que ni em passés pel cap d'acostar-me a ells dos.

–En Joel Harmon n'és un.

–El banquer?

–Sí. El coneixes?

–Alguna cosa en sé –vaig dir.

En Joel Harmon s'havia jubilat com a president de l'IBP, el Banc d'Inversions de Portland. Era una de les persones a qui s'atribuïa el mèrit d'haver rejuenit la zona del port vell en els anys vuitanta, i la seva foto continuava sortint als diaris sempre que la ciutat organitzava qualsevol celebració, normalment amb la seva dona de braç i envoltat per tot d'admiradors bavejants, excitats per l'olor de diners acabats d'imprimir que en Harmon desprenia. La popularitat li venia de la seva riquesa, el seu poder i de l'atractiu que aquests dos elements solen tenir per a aquells que van força més escassos de totes dues coses. Es murmurava que li agradaven molt les dones, tot i que el seu aspecte era un dels seus atributs menys notables. El coneixia de vista, però no ens havien presentat mai.

–Era amic d'en Daniel Clay. Em penso que es devien conèixer a la universitat. Sé que en Joel li va comprar un parell de quadres abans que en Clay morís i que en Clay li n'havia regalat uns quants. M'imagino que va superar la prova d'aptitud d'en Clay. En Clay era molt exigent amb la gent a qui venia la seva obra. No tinc ni idea de per què.

–La veritat és que els seus quadres no t'agradaven, oi?

–Ni els seus quadres ni ell, em penso. Em feia sentir incòmoda. Tenia una mena de falta d'alegria... A propòsit, que aquesta setmana en Joel Harmon celebra una festa a casa seva; n'organitza sovint, de festes, i jo m'hi puc considerar convidada sempre. D'aquesta manera he introduït uns quants artistes interessants. És un bon client.

–Què vols dir, que sigui la teva parella?

–No, m'ofereixo jo per ser la teva.

–És tot un honor; t'ho agraeixo.

–Ja ho pots dir. Potser allà podràs veure uns quants quadres d'en Clay. L'únic que has de procurar és no ofendre greument en Joel, que és encantador. Pensa que tinc factures per pagar.

Li vaig assegurar que em comportaria de manera impecable. No la vaig veure gaire impressionada.

Vaig tornar a Scarborough i em vaig desfer del Saturn; a l' instant em vaig sentir deu anys més jove amb el Mustang, o almenys deu anys menys madur, que no era ben bé el mateix. Vaig telefonar a la Rebecca per confirmar que sortiria de la feina a l' hora que havíem quedat i li vaig demanar que es fes acompanyar per algú mentre anava cap al cotxe. Com que havia de passar a mirar un aparador buit de la plaça Longfellow, vaig esperar-la en el pàrquing de darrere de la tabaqueria Joe's. Hi havia quinze o setze cotxes aparcats, tots buits. Vaig trobar un lloc des d' on podia veure el carrer Congress i la plaça, en el taulell de Joe's vaig comprar un entrepà de pollastre a la graella amb pebrot verd i me'l vaig menjar en el cotxe mentre esperava que arribés la Rebecca. Dos sense sostre que empenyien uns carros de supermercat s'estaven fumant al carreró del costat de pàrquing. No responien a la descripció de l'home que seguia la Rebecca.

Em va telefonar quan passava per la terminal d'autobusos de St. John i li vaig dir que aparqués davant de l'edifici que volia ensenyar. La dona que volia llogar un espai de la planta baixa l'esperava al carrer. Van entrar juntes i la porta va quedar ben tancada darrere seu. Les finestres eren grans i netes, i des del lloc on seia veia les dues dones amb claredat.

No em vaig fixar en l'home rabassut fins que va encendre un cigarret d'una manera curiosa. Semblava que hagués sortit del no-res i de sobte era en una de les tanques protectores de davant del pàrquing. Tenia el cigarret vertical entre el dit gros i l'índex, i el feia girar a poc a poc, i tota la seva atenció se centrava en

les dones de l'altre costat del carrer. Però hi havia un punt de sensualitat en el moviment dels seus dits, que potser era degut a la manera, molt fixa, com mirava la Rebecca Clay a través de l'aparador de la botiga. Al cap d'una mica, va acostar-se el cigarret a la boca amb un gest lent i el va humitejar amb els llavis abans d'aplicar-hi un misto a la punta. Llavors, en comptes de llençar el misto o d'apagar-lo d'una bufada, el va continuar sostenint entre el dit gros i l'índex i va deixar que la flama li cremés les puntes dels dits. Jo esperava que quan li fes prou mal el deixaria anar, però no el va deixar anar. Quan el misto ja no es veia, va afluir els dits i el va deixar caure en el palmell de la mà, on va cremar fins a quedar negre contra la pell. Va girar la mà i va deixar caure a terra la fusta carbonitzada. Li vaig fer una foto amb la petita càmera digital que porto al cotxe. Quan ho feia, va mirar al seu voltant, com si fos conscient que algú el vigilava. Em vaig abaixar en el seient del cotxe, però ja havia pogut fer-li una ullada i havia vist les tres cicatrius paral·leles del front que m'havia dit la Rebecca. Quan vaig tornar a mirar cap a ell ja no hi era, però vaig intuir que l'únic que havia fet era retirar-se a l'ombra de l'edifici, perquè vaig fixar-me que la brisa portava una voluta de fum.

La Rebecca va sortir de la botiga amb uns papers. Tenia l'altra dona al costat, que parlava i somreia. Vaig trucar a la Rebecca pel mòbil i li vaig dir que no parés de somriure mentre m'escoltava.

–Posi's d'esquena a la tabaqueria Joe's –vaig dir–. No vull que el seu perseguidor vegi la cara que posa quan li digui que l'he descobert. El seu admirador és davant del Joe's. No miri cap allà. Vull que travessi el carrer i entri a la llibreria Cunningham. Faci com si res, com si passés l'estona. Quedi's a dins fins que jo vingui a buscar-la, entesos?

–Entesos –va respondre. Semblava només una mica espanxada. S'ha de dir a favor seu que no es va aturar ni se li va notar

cap canvi d'expressió. Va donar la mà a la seva clienta, va mirar a esquerra i dreta, va creuar el carrer amb tota la naturalitat i va anar cap a la llibreria. Hi va entrar sense pensar-s'ho, com si fos el que tenia intenció de fer tota l'estona. Vaig sortir del cotxe i em vaig acostar de pressa al davant del Joe's. A fora no hi havia ningú. Només una burilla i les restes d'un misto indicaven que l'home rabassut havia passat per allà. La punta del misto estava aixafada. Vaig pressentir que devia estar roent quan els dits l'havien deixat plana. Gairebé podia sentir l'olor de la pell socarrimada.

Vaig mirar al voltant i el vaig veure. Havia creuat el carrer Congress i caminava cap al centre de la ciutat. Va girar cap al carrer Park i el vaig perdre de vista. Devia tenir el cotxe per allà i s'esperaria que la Rebecca sortís de la llibreria per seguir-la o tornar-la a abordar.

Vaig caminar fins a la cantonada de Park i em vaig arriscar a fer una ullada a aquell carrer. L'home rabassut es veia a la porta del seu Ford vermell, el cap abaixat. Vaig ajupir-me i vaig fer servir els cotxes aparcats per acostar-me a ell des de l'altra banda del carrer. Duia el meu calibre 38 en una funda al cinturó —era una mica més discret que la Smith 10 per a una feina com aquella—, però no em feia gaire gràcia ensenyar-lo. Si m'havia d'enfrontar al perseguidor amb una arma a la mà, llavors les possibilitats que quedaven de raonar amb ell s'esfumarien i la situació es deterioraria abans que hagués començat a entendre-la. M'havia quedat la imatge d'aquell home al moment que s'havia cremat, i la calma amb què ho havia fet. Volia dir que era un individu amb una tolerància al dolor considerable, i aquesta tolerància és de molt mal adquirir. Enfrontar-me a ell cara a cara era una qüestió delicada.

Un Grand Cherokee, amb la típica mare que va a buscar els nens a dins, va recórrer el carrer Park, i mentre passava vaig

posar-m'hi al darrere i em vaig acostar al Ford per la banda del conductor. Li vaig veure el perfil del tupè i els plecs que li feien els músculs del clatell. Tenia les mans posades al volant, els dits de l'esquerra tamborinaven rítmicament sobre el plàstic. Duia la mà dreta amb un embenatge tosc. Unes taques de sang havien traspasat el teixit. Al final, vaig deixar-me veure; tenia les mans separades del cos i els dits una mica oberts, però estava a punt per córrer cap a un lloc segur si l'home treia les mans del volant; el problema era que un cop fos prou a prop per parlar amb ell, no podria córrer cap enlloc. Confiava en el fet que hi havia gent al voltant, i que ell no veuria cap avantatge a reaccionar amb hostilitat fins que hagués escoltat el que tenia per dir-li.

–Com va això? –vaig preguntar.

Em va llançar una mirada mandrosa, com si aquella fos l'única reacció que li suscités. Tenia un altre cigarret entre els llavis i, sobre el tauler del cotxe, davant seu, hi havia un paquet blau de cigarrets American Spirit.

–Bé –va dir–. Va bé.

Va apujar la mà dreta cap a la boca, va fer una pipada i la brasa del cigarret va brillar. Va apartar la vista de mi, els ulls clavats en el parabrisa.

–Ja em semblava que algú em vigilava –va dir–. Veig que porta pistola.

La jaqueta, en el lloc on duia el 38, feia un bony a penes visible, menys per qui sabia el que hi buscava.

–S'ha d'anar previngut –vaig dir.

–No cal que es preocupi per mi. No porto pistola. Ni me'n fa falta cap.

–Suposo que és mans com un xaïet.

–No, això no ho puc pas dir. La dona l'ha contractat?

–Està preocupada.

–No hi ha motiu. Si m'explica el que vull saber, me n'aniré.

–I si no ho explica o si no pot?

–Ah, això són dues coses diferents, no? L'una no es pot evitar i l'altra sí.

Va apartar els dits del volant. Al moment vaig tenir la mà a la pistola.

–Ei, ei! –va dir. Va aixecar les mans com qui es rendeix, rient-se de mi.– Ja li ho he dit que no porto pistola.

Vaig mantenir la mà a tocar de la culata de la pistola.

–Tant se val. M'estimo més que deixi les mans a la vista.

Va arronsar les espatlles en un gest exagerat, després va deixar reposar els palmells de les mans sobre la part de dalt del volant.

–Té un nom, vostè? –vaig preguntar.

–En tinc molts.

–Molt misteriós de part seva. Provi'n un, a veure com li queda.

Va semblar que s'ho pensava una mica.

–Merrick –va dir finalment, i alguna cosa de la cara i la veu que va posar em van fer veure que allò era tot el que en trauria d'ell pel que feia al nom.

–Per què molesta la Rebecca Clay?

–Molestar-la no la molesto pas. Només vull que em digui la veritat.

–Sobre què?

–Sobre el seu pare.

–És mort.

–No ho és. Va fer-lo declarar mort, però això no vol dir res. Ensenyi'm els cucs que li corren per les conques dels ulls i llavors em creuré que és mort.

–Per què està tan interessat en ell?

–Tinc els meus motius.

–Provi d'explicar-los.

Els dits se li van crispar sobre el volant. Tenia un petit tatu-

atge indi a la mà esquerra, just a l'articulació del dit del mig. Era una creu tosca, de color blau, un tatuatge de presó.

–Em sembla que no. No m'agrada que els desconeguts em preguntin sobre les meves coses.

–Doncs miri, ara ja sap com se sent la senyora Clay.

Les dents es mossegaven l'interior del llavi de baix. L'home continuava mirant endavant fixament. Es notava com la tensió li creixia a dins. Vaig deixar que la mà toqués la culata de la meva pistola, i ara tenia l'índex estès per sobre de la guarda del gallet, a punt per si calia. Llavors la tibantor del cos d'en Merrick es va afluixar. Vaig sentir que deixava anar aire i va semblar que es tornés més petit i menys amenaçador.

–Demani-li sobre el Projecte –va dir en veu baixa–. A veure què diu.

–Què és el «Projecte»?

Va fer que no amb el cap:

–Demani-li-ho i després m'ho explica. Potser haurà de parlar amb el seu exmarit, ja que hi està posat.

Ni tan sols sabia que la Rebecca Clay hagués estat casada. L'únic que sabia era que no s'havia casat amb el pare de la seva filla. Quin investigador que estava fet!

–Per què hi hauria de parlar?

–Els matrimonis s'expliquen coses. Coses secretes. Parli amb ell i potser m'estalviarà la molèstia de parlar-hi jo. Seré a prop. No caldrà que em busqui; ja el trobaré jo. Té dos dies per fer-la xerrar i que expliqui el que sap, després se m'acabarà la paciència amb tots plegats.

Vaig indicar-li la mà ferida.

–A mi em sembla que ja l'ha perduda una vegada, la paciència.

Es va mirar l'extremitat embenada i va estirar els dits, com si comprovés el mal que li feia.

–Això va ser un error –va dir en veu baixa–. No volia picar tan fort. M’ho posa molt difícil aquesta dona, però no penso fer-li mal.

Potser ell es creia el que deia, però jo no. Hi havia fúria a dins d’en Merrick. Se li veia el pols accelerat a les venes, els ulls vius i fins a l’últim múscul i tendó del cos tibants per una emoció que amb prou feines contenia. En Merrick potser no volia fer mal a aquella dona, potser no anava amb la intenció de fer-li’n, però la sang de la mà ho deia tot sobre la seva capacitat de controlar els seus impulsos.

–Vaig perdre els papers –va continuar–. Necessito que em digui el que sap. És important per a mi. –Va fer una altra pipada al cigarret.– I ja que ens estem fent tan amics, vostè encara no m’ha dit el seu nom.

–Parker.

–Què és, un poli privat?

–Vol veure la meva llicència?

–No, un tros de paper no em dirà res que no sàpiga ja. No vull problemes amb vostè. He vingut aquí perquè hi tinc coses a fer, coses personals meves. Potser vostè podrà fer que aquella senyora vingui a la raó i així jo podré acabar el que haig de fer i anar-me’n. És el que espero, i el que acabarà passant, perquè si vostè no se’n surt, és que no és bo ni per a ella ni per a mi. Si vostè l’únic que em fa és nosa, hauré de posar-hi remei.

Continuava sense mirar-me. Tenia els ulls clavats en una foto petita que penjava del retrovisor. Era el retrat d’una noia de cabells foscos, de l’edat de la Jenna Clay o una mica més gran; la imatge estava plastificada per protegir-la. Penjada al costat, hi havia una creu de plàstic.

–Qui és? –vaig demanar.

–Això no és cosa seva.

–Una nena bonica. Quants anys té?

No va contestar, però era evident que havia tocat un punt sensible. Però aquella vegada no va reaccionar amb indignació, només amb fredor.

–Si em diu alguna cosa de per què és aquí, potser el podré ajudar –vaig insistir.

–Com ja li he dit, són coses personals.

–Llavors suposo que no tenim res més per parlar –vaig dir–. Però mantingui's lluny de la meva clienta.

L'avís va sonar buit i innecessari. Era com si ens haguéssim canviat els papers.

–No la molestaré més, gens ni mica, no fins que vostè torni a parlar amb mi. –Va abaixar una mà i va girar la clau de contacte; l'arma ja no l'intimidava, si és que mai l'havia intimidat.– Però jo, a canvi, l'avisaré de dues coses. Primera, que quan comenci a preguntar pel Projecte, valdrà més que vigili perquè els altres ho sabran i no els farà gens de gràcia que ho remeni. No els agradarà gens ni mica.

–Quins altres?

El motor va engegar fent espetec.

–Aviat s'ho trobarà –va dir.

–I la segona cosa?

Va aixecar la mà esquerra i va tancar el puny perquè el tatuatge destaqués contra el color de l'articulació.

–No et fiquis pel mig, nano. Fes-ho i no en deixaré res de tu. Recordat de les meves paraules.

Va apartar el cotxe de la vorera, el tub d'escapament embrutava de fum blau l'aire transparent de la tardor. Abans que la fumera se l'empassés, vaig poder veure la matrícula.

Vaig pensar: «Ara veurem el que en puc descobrir, de tu, Merrick, en dos dies».

Vaig tornar a la llibreria. Rebecca Clay seia en un racó fullejant una revista vella.

–L’ha trobat? –em va demanar.

–Sí.

Va fer una ganyota.

–Què ha passat?

–Hem parlat i ell se n’ha anat. De moment.

–Què vol dir *de moment*? L’he contractat perquè es desfaci d’ell, perquè em deixi en pau per sempre.

Alçava la veu amb fermesa, però hi havia una tremolor per sota. La vaig fer sortir de la llibreria.

–Senyora Clay –vaig dir–, ja li vaig explicar que potser no n’hi hauria prou amb un avís. Aquest home ha accedit a no acostar-se a vostè fins que jo investigui unes quantes coses. No sé prou d’ell per confiar-hi del tot, i per això li recomano que, de moment, continuï prenent totes les precaucions que vam quedar. Si això la fa estar més tranquil·la, puc trucar unes persones perquè sempre hi hagi algú vigilant-la mentre jo intento saber més sobre aquest home.

–D’acord. Però de totes maneres em sembla que enviaré la Jenna fora de casa fins que tot hagi acabat.

–Bona idea. Li diu res el nom de Merrick?

Haviem arribat al seu cotxe.

–No, no em sona –va respondre.

–És el nom del nostre amic o això m’ha dit. Tenia una foto d’una nena al cotxe. Potser era la seva filla. Pensava si la nena podria haver sigut un pacient del seu pare, suposant que la nena porti el cognom d’ell.

–El meu pare no em parlava dels seus pacients. Vull dir que no em deia noms. Si l’estat va enviar aquesta nena al meu pare, deu constar en algun arxiu d’ella, suposo, però li costarà molt de trobar algú que li ho confirmi. Seria infringir la confidencialitat.

–I els arxius del seu pare?

–Els arxius del meu pare van quedar a disposició del tribunal després que ell desaparegués. Uns col·legues seus van intentar aconseguir una autorització per examinar-los, però no se'n van sortir. Només permeten consultar-los a porta tancada, i passa poc. Als jutges no els agrada gaire concedir permisos perquè, primer de tot, volen protegir la intimitat dels pacients.

Semblava el moment d'abordar la qüestió de les acusacions que havien fet contra el seu pare.

–Em costa de fer-li aquesta pregunta, senyora Clay –vaig començar.

Ella va esperar. Sabia el que vindria, però volia sentir-m'ho dir en veu alta.

–Creu que el seu pare va abusar de les criatures que tenia a càrrec seu?

–No –va respondre amb fermesa–. El meu pare no va abusar de cap criatura.

–Creu que va permetre o facilitar que altres persones n'abusessin, potser donant-los informació sobre les identitats o el lloc on podien trobar pacients vulnerables?

–El meu pare estava totalment dedicat a la seva feina. Quan van deixar d'enviar-li nens perquè els avalués, va ser perquè es va considerar que ja no era prou objectiu. Tenia la tendència de creure els nens des del principi, i va ser això el que li va portar problemes. Sabia el que són capaços de fer els adults.

–Tenia gaires amics íntims, el seu pare?

Va arrugar el front.

–Uns quants. També era amic d'uns quants col·legues, però la majoria no van mantenir el contacte després que ell desaparegués. Van voler allunyar-se tant com fos possible del meu pare. No els culpo pas.

–M’agradaria que fes una llista: companys de feina, gent del barri on vivia abans i qualsevol persona amb qui es relacionés regularment.

–La faré de seguida que arribi a casa.

–A propòsit, que vostè no em va dir que havia estat casada.

Va semblar sorpresa.

–Com ho ha sabut?

–M’ho ha dit en Merrick.

–Redéu. No vaig creure que fos important dir-ho. Va ser un matrimoni curt. Amb el meu ex ja no ens veiem.

–Com es diu?

–Jerry. Jerry Legere.

–I no és el pare de la Jenna?

–No.

–On el puc trobar?

–És electricista. Treballa pertot arreu. Per què hi vol parlar?

–Hauré de parlar amb molta gent. És com van aquestes coses.

–Però això no servirà perquè aquest home, en Merrick, se’n vagi. –Tornava a alçar la veu.– No el vaig contractar per a això.

–No pensa anar-se’n, senyora Clay, no pas encara. Està enfadat, i ho està per algun motiu relacionat amb el seu pare. Haig de trobar quina relació hi ha entre el seu pare i en Merrick, i per trobar-la hauré de fer moltes preguntes.

Va plegar els braços sobre el sostre del seu cotxe i va posar-hi el front a sobre.

–No vull que això s’allargui –va dir amb la veu ofegada per la posició en què estava–. Vull que les coses tornin a ser com eren. Faci el que hagi de fer, parli amb qui sigui, però que pari.

Sisplau. Ja ni sé on viu el meu exmarit, però abans de vegades treballava en una empresa que es deia A-Secure i segurament ara també. Instal·len sistemes de seguretat en negocis i en cases particulars. Un amic d'en Jerry, en Raymon Lang, porta gran part del manteniment dels sistemes i abans donava feina a en Jerry. Segurament trobarà en Jerry a través d'A-Secure.

—En Merrick pensa que vostè i el seu exmarit devien parlar del seu pare en algun moment.

—Home, i tant que en vam parlar, però en Jerry no sap res del que li va passar. Això li ho puc assegurar. En Jerry per l'única persona que s'ha preocupat és per ell mateix. Es devia pensar que el meu pare apareixeria mort en un lloc o altre i que ell es podria començar a gastar els diners que jo heretaria.

—Era ric el seu pare?

—En el seu testament hi ha una quantitat de sis xifres que encara està pendent de validació, o sigui que sí, es podria dir que era acomodat. Després hi ha la casa. En Jerry volia que la vengués, però evidentment no ho podia fer perquè no era meva. Al final, en Jerry es va cansar d'esperar i es va cansar de mi. Ara que, jo també estava tipa d'ell. En Jerry no era precisament un gran partit.

—Només una altra cosa —vaig demanar—. Va sentir parlar el seu pare alguna vegada d'un «projecte» o «el Projecte» en singular?

—No, mai.

—Té alguna idea de què pot voler dir?

—No, cap.

Va alçar el cap i va entrar en el cotxe. Vaig seguir-la amb el meu fins al despatx i em vaig quedar al davant vigilant fins que va ser hora de recollir la Jenna. El director va acompanyar la nena fins a la porta del col·legi i la Rebecca va parlar una mica amb ell, segurament per explicar-li per què la Jenna faltaria a

classe uns quants dies, després van anar cap a casa i jo al darrere. La Rebecca va aparcar a l'entrada i es va quedar a dins del cotxe amb les portes tancades mentre jo inspeccionava la casa habitació per habitació. Vaig sortir a la porta principal i vaig indicar que tot anava bé. Un cop va ser a dins, jo vaig seure a la cuina mentre ella feia una llista dels amics i companys del seu pare. No era gaire llarga. Va dir que uns quants ja eren morts i que d'altres no els recordava. Li vaig demanar que si se li n'acudien més, que m'ho fes saber, i em va dir que ja ho faria. Li vaig explicar que aquell vespre m'ocuparia de la protecció extra i que li trucaria amb els detalls abans que se n'anés al llit. I me'n vaig anar. Darrere meu, vaig sentir que girava la clau al pany i una sèrie de bips electrònics mentre entrava el codi de l'alarma per deixar la casa ben segura.

Ja no hi havia claror de dia. Les onades trencaven a la platja mentre caminava cap al cotxe. Normalment era una visió que m'assenyava, però no pas ara. Faltava alguna cosa, hi havia alguna peça que no encaixava i l'aire del vespre em portava una olor de cremat. Em vaig girar cap al mar, perquè l'olor venia de l'aigua, com si hi hagués un incendi en un vaixell remot. Vaig mirar al lluny per si en veia la resplendor, però només es veia l'esclat rítmic del far, el ferri que recorria la badia i, més enllà, els llums de dins de les cases de les illes. Tot transmetia calma i rutina, però mentre me n'anava a casa no em treia aquell neguit de sobre.

II

Figura sense forma, ombra sense color
força paralitzada, gest sense moviment;

Aquells que heu passat,
mirant endavant, al regne dels morts,
si ens recordeu, feu-ho, no com ànimes perdudes,
violentes, sinó només
com homes buits per dins...

T. S. ELIOT, «The Hollow Men»
(‘Els homes buits’)

En Merrick s'havia compromès a deixar-nos en pau durant dos dies, però jo no estava disposat a jugar-me la seguretat de la Rebecca i de la seva filla confiant en la paraula d'un home com aquell. Ja n'he conegut abans d'homes així: en Merrick era dels que sempre estan a punt d'esclatar, i ho demostrava la manera com havia reaccionat al meu comentari sobre la nena de la foto i el que havia dit sobre els seus assumptes «personals». Ja em podia prometre el que volgués, que sempre podia ser que entrés en un bar, begués un parell de copes i decidís que ja era hora de tornar a parlar una mica amb la filla d'en Daniel Clay. D'altra banda, no podia estar-me tota l'estona vigilant-la. Havia de demanar ajuda. Tenia poques opcions. Hi havia en Jackie Garner, que era gros, fort i bon jan, però també estava una mica tocat del bolet. A més a més, allà on anava en Jackie el solien seguir dos pilons de carn amb potes, els germans Fulci, i els Fulci eren a la delicadesa el que un batedor és a un ou. No estava segur de com s'ho prendria la Rebecca Clay si se'ls trobava plantats al llindar de casa seva. De fet, ni tan sols estava segur de com s'ho prendria el llindar.

M'hauria estimat més en Louis i l'Angel, però se n'havien anat a la Costa Oest, a passar uns dies tastant vins a Napa Valley. És el mal de tenir uns amics tan sofisticats, però el cas era que no em podia permetre deixar la Rebecca sense protecció fins que tornessin. Pel que es veia, no tenia cap altre remei.

De mala gana, vaig trucar a en Jackie Garner.

Vam quedar a la taverna Sagillo's, un local petit de Hampshire que té sempre l'interior il·luminat com si fos Nadal. En

Jackie bevia una Bud *light*, però vaig intentar no tenir-li-ho en compte. El vaig acompanyar demanant una Sprite sense sucre. No se'n va riure ningú, cosa molt d'agrair.

–Fas règim? –va preguntar en Jackie. Portava una samarreta de màniga llarga amb el logo d'un bar de Portland que havia tancat feia tant de temps que els clients devien pagar les consumicions amb espècies. Duia els cabells rapats i tenia un blau al costat de l'ull esquerre. La panxa li tibava tant la samarreta que si no t'hi fixaves l'hauries pres per un gras qualsevol que passa l'estona al bar, i en Jackie no era pas això, de cap de les maneres. En tot el temps que feia que el coneixia, ningú no l'havia deixat fora de combat i no volia imaginar què li devia haver passat al que li havia fet aquell blau a la cara.

–No estic d'humor per beure cervesa –vaig dir.

Va aixecar l'ampolla, em va mirar de reüll i, amb una veu profunda de baríton, em va fer saber:

–Això no és una cervesa; és una Bud.

Se'l veia tot satisfet d'ell mateix.

–T'ha quedat bé, això –va dir.

Em va fer un somriure d'orella a orella.

–He participat en concursos. Ja saps què vull dir, els de pensar un eslògan. Per exemple: «Això no és una cervesa; és una Bud». –Va agafar la meva ampolla d'Sprite.– O bé: «Això no és una tònica; és una Sprite», «Això no és fruita seca; és...». Bé, és fruita seca i prou, però ja entens per on vaig.

–Ho començo a entendre.

–M'imagino que es pot adaptar a qualsevol producte.

–Menys als bols de fruits secs, a qualsevol.

–Doncs això.

–No pot fallar. Estàs enfeinat aquests dies?

En Jackie va arronsar les espatlles. Que jo recordés, no l'havia vist mai enfeinat. Vivía amb la seva mare, treballava una mica en

un bar un parell de dies per setmana i la resta del temps el passava fabricant municions a mà en una barraca tronada que tenia en el bosc de darrere casa seva. De tant en tant, algú informava la policia local que havia sentit una explosió. Encara menys sovint, un cotxe de policia hi anava a fer un volt amb la vaga esperança que en Jackie s'hagués volat a ell mateix. De moment, els tenia decebut.

–Et faig falta? –va preguntar. Els ulls li brillaven davant de la perspectiva d'un possible esvalot.

–Només un parell de dies. Hi ha una dona que té un paio al darrere que la molesta.

–Vols que li fem mal?

–Per què dius «fem»? Tu i qui més?

–Ja ho saps. Va fer un gest amb el dit gros, que va assenyalar cap a un lloc indeterminat més enllà dels límits del bar.

Tot i el fred que feia, em va venir suor al front i en un moment em vaig fer un any més vell.

–Són aquí? Que sou siamesos o què?

–Els he dit que s'esperessin a fora. Ja sé que et posen nerviós.

–No és que em posin nerviós; és que em foten por.

–Tant és. Aquí tampoc no els deixarien entrar. Suposo que no els deixen entrar enlloc des de, ehem, des d'allò que va passar.

Allò que va passar. Amb els Fulci sempre hi havia un «allò que va passar».

–I què va ser allò?

–Allò del B-Line.

El B-Line deu ser el pitjor tuguri de la ciutat, un bar infecte que oferia una beguda gratis a qualsevol que pogués ensenyar un distintiu dels Alcohòlics Anònims d'un mes d'antiguitat. Que et prohibessin l'entrada al B-Line per haver-hi armat un escàndol era com que t'expulssin dels nois escoltes per tenir massa traça fent nusos.

–Què va passar?

–Van donar uns cops a un tio amb una porta.

Comparat amb segons quines històries que havia sentit sobre els Fulci i el B-Line, aquella em semblava poca cosa.

–Doncs no sembla que sigui tan greu. Per a ells, vull dir.

–De fet, van ser dos tios i dues portes. I van arrencar les portes de les frontisses per poder-los pegar amb les portes. Ara ja no poden sortir tant. I això els empipa. Però no els fa res quedar-se aquí a fora, al pàrquing. Troben bonics els llums i els he comprat un parell de racions familiars dels menjars preparats de Norm's.

Vaig respirar fondo per asserenar-me.

–No vull que ningú prengui mal, i això vol dir que no crec que vulgui els Fulci ficats en aquest cas.

En Jackie va fer mala cara.

–Serà una desil·lusió per a ells. Els he dit que em trobaria amb tu i m'han demanat per venir. Els caus bé.

–D'on t'ho treus això? Que de moment no m'hagin apallissat a cops de porta no vol dir res.

–Els no volen fer mal a ningú. Només que els metges no paren de canviar-los la medicació i que de vegades no es prenen les coses bé.

En Jackie va fer girar l'ampolla tot trist. No tenia gaires amics i, per a ell, era evident que la societat havia jutjat malament els Fulci en molts aspectes. En canvi, la societat sabia tot el que calia saber sobre els Fulci i havia pres les mesures oportunes per reduir al mínim els tractes amb ells.

Vaig donar uns copets al braç a en Jackie.

–Ja els trobarem alguna cosa, entesos?

De seguida es va animar.

–És bo tenir-los a prop quan van mal dades –va dir, passant per alt el fet que solien anar mal dades precisament perquè ells eren a prop.

—Mira, Jackie, aquest paio es diu Merrick i ara fa una setmana que segueix la meva clienta. Ha preguntat pel seu pare, però el seu pare fa molt de temps que va desaparèixer, tant de temps que legalment l’han declarat mort. Ahir vaig acorralar aquest en Merrick i va dir que ho deixaria córrer un parell de dies, però no me l’acabo de creure. Té mal geni.

—Què porta a sobre?

—No li vaig veure cap arma, però això no vol dir res.

En Jackie va fer un glop de cervesa.

—Com és que no s’ha presentat fins ara? —va preguntar.

—Com?

—Si aquell tio que dius fa tant de temps que ha desaparegut, com és que l’altre no s’ha presentat fins ara a preguntar per l’altre?

Em vaig quedar mirant en Jackie. Ell era així. Segur que tenia un cargol fluix, però no era estúpid. Havia pensat per què en Merrick preguntava per Daniel Clay, però no m’havia plantejat per què havia tardat tant a posar-s’hi. Vaig tornar a pensar en aquell tatuatge de la mà. Podia ser que en Merrick hagués estat a la presó des de la desaparició d’en Daniel Clay?

—Potser ho podré aclarir mentre tu vigiles la dona. Es diu Rebecca Clay. Te la presentaré aquesta nit. I escolta: que els Fulci no se li acostin gaire, però que siguin prou a prop per si els necessites; amb això ja estaré content. De fet, potser no és mala idea que els vegin vigilant la casa.

Fins i tot a un home com en Merrick el podia dissuadir d’acostar-se a la Rebecca el fet de veure tres homes enormes, dels quals dos ho són tant que, en comparació, el tercer quasi sembla un nyicris.

Vaig donar a en Jackie una descripció d’en Merrick i del seu cotxe, matrícula inclosa.

—Però no compteu veure el cotxe, perquè potser ja l’haurà abandonat ara que sabem que és el que duia.

–Cent cinquanta per dia –va dir en Jackie–. D'aquí ja en descomptaré la part d'en Tony i en Paulie. –Es va acabar la cervesa.– Ara has de sortir a saludar-los, perquè si no ho fas, s'ho prendran malament.

–I és l'últim que voldríem –vaig dir, i no feia broma en absolut.

–Això mateix.

En Tony i en Paulie no havien vingut amb el seu camió gegantí i per això no els havia vist quan havia aparcat. Seien a la part de davant de la furgoneta d'un color blanc brut que en Jackie de vegades feia servir per al que ell, amb un eufemisme, en deia «negocis». Mentre m'hi acostava, els Fulci van obrir les portes de la furgoneta i van saltar a terra. Per començar, no entenia com s'ho havia fet en Jackie per entaforar-los a dins. Era com si els haguessin muntat la furgoneta al voltant. Els Fulci no eren alts, però d'amples n'eren molt. Com que les botigues on es compraven la roba tenien més peces pràctiques que de moda, eren dues figures idèntiques vestides de polièster i amb jaqueta de pell. En Tony em va estrènyer la mà amb una de les seves grapes, me la va tacar de salsa i vaig sentir un crec preocupant. En Paulie em va donar uns copets a l'esquena i de poc haig d'escopir un pulmó.

–Tornem a la feina, nois –va dir en Jackie tot orgullós.

I durant un instant, abans que el sentit comú es tornés a imposar, vaig sentir una alegria estranya.

Vaig acompanyar en Jackie a la casa de la Rebecca Clay, que va semblar alleujada de tornar-me a veure. Vaig donar instruccions i vaig explicar a la Rebecca que en Jackie la protegiria durant uns quants dies, però que jo no seria gaire lluny per si passava res. Em sembla que en Jackie s'assemblava més a la idea que la

Rebecca tenia d'un guardaespalles que no pas jo, i no hi va posar pegues. A fi de no amagar-li gairebé res, li vaig explicar que hi hauria dos homes més a prop per si hi havia cap problema, i vaig fer-li una descripció aproximada dels Fulci, massa afalagadora però sense mentir descaradament.

–De debò que calen tres homes? –va preguntar.

–No, però van en el mateix paquet. Cobren cent cinquanta al dia; és barat, però si li preocupa el preu, podem mirar d'arreglar-ho.

–Ja m'està bé. Em sembla que, per un temps, m'ho puc permetre.

–Molt bé. Miraré de saber més coses sobre en Merrick ara que tenim una mica de marge i parlaré amb alguna gent de la llista que m'ha fet. Si al final d'aquests dos dies que ens ha concedit no ens hem acostat a entendre què vol en Merrick i si ell continua sense acceptar que vostè no el pot ajudar, anirem a la policia, intentarem que el detinguin i ho portarem tot davant d'un jutge. Ja sé que ara per ara vostè s'estimaria més abordar la situació d'una manera més física, però primer hem d'esgotar les altres possibilitats.

–Ja ho entenc.

Vaig preguntar per la seva filla i em va explicar que ho havia preparat tot perquè anés a passar una setmana amb els seus avis, a Washington. Havia informat el col·legi de l'absència de la nena, que se n'aniria l'endemà al matí a primera hora.

Es va acostar a la porta i em va agafar el braç.

–Sap per què l'he contractat, a vostè? –va preguntar—. Abans sortia amb un noi que es deia Neil Chambers. En Chambers és el pare de la Jenna.

Neil Chambers. L'Ellis, el pare d'en Neil Chambers, al principi de l'any m'havia demanat que ajudés el seu fill. En Neil devia diners a uns homes de Kansas City i no hi havia manera

de fer-lo pagar. L'Ellis em volia d'intermediari, perquè trobés alguna manera de resoldre el problema. No el podia ajudar, no pas en aquell moment. Vaig aconsellar-li altres persones que em va semblar que podrien fer-hi alguna cosa, però ja era massa tard per a en Neil.

Després que l'Ellis i jo parléssim, el cadàver del seu fill va anar a parar a una cuneta perquè servís d'avís a d'altres com ell.

—Em sap greu —vaig dir.

—No li'n sàpiga. En Neil no estava gaire per la Jenna, feia anys que no la veia, però jo continuo sent amic de l'Ellis. Ell i la seva dona, la Sara, són els que cuidaran la Jenna aquesta setmana, i va ser l'Ellis qui em va parlar de vostè.

—Li vaig dir que no. No podia ajudar-lo quan m'ho va demanar.

—Ho va entendre. No li ho va retreure llavors i no li ho retreu ara. En Neil era un cas perdut i l'Ellis ho sabia, però continuava estimant-lo. Quan li vaig explicar això d'en Merrick, em va dir que parlés amb vostè. No és un home rancuniós. —Em va deixar anar el braç.— Creu que els trobaran mai, els homes que van matar en Neil? —va preguntar.

—L'home! —vaig dir—. El responsable era un home sol, es deia Donnie P.

—I no s'hi podria fer res?

—Ja es va fer —vaig contestar.

Se'm va quedar mirant una estona en silenci.

—Ho sap, l'Ellis? —va preguntar.

—Li serviria de res saber-ho?

—No, no ho crec. Com li he dit, no és un home d'aquells.

Li brillaven els ulls i alguna cosa a dins se li va desenroscar i es va estirar sinuosament, una cosa amb una boca tova i vermella.

—Però vostè és... —va dir—, oi que sí?

Vam trobar la noia en un cau amb pretensions d'Independence, a l'est de Kansas City, un lloc des d'on es veia i se sentia el petit aeroport. La informació de la Irene era exacta. La noia no va obrir la porta quan vaig trucar. L'Angel, petit i amb pinta poc amenaçadora, era al meu costat i en Louis, alt, fosc i amenaçador com una mala cosa era al darrere de la casa per si de cas la noia intentava fugir. Vam sentir que algú es movia dins de la casa. Vaig tornar a trucar.

—Qui hi ha? —Era una veu trencada i tensa.

—Mia? —vaig preguntar.

—Aquí no hi ha cap Mia.

—Et volem ajudar.

—Ja li he dit que no hi ha cap Mia. S'ha equivocat d'adreça.

—Et vindrà a buscar, Mia. No te'n podràs escapar sempre.

—No sé de què em parla.

—D'en Donnie, Mia. Cada vegada el tens més a prop, ho saps perfectament.

—Qui sou? Polis?

—No has sentit a parlar d'un paio que es deia Neil Chambers?

—No. Per què?

—En Donnie el va pelar perquè li devia diners.

—I doncs?

—El va deixar en una cuneta. Primer el va torturar i després li va disparar. Amb tu farà el mateix, només que en el teu cas ningú després no anirà a trucar portes per passar comptes. A tu llavors tant te farà, és clar, perquè seràs morta. Si nosaltres t'hem pogut trobar, ell també podrà. No et queda gaire temps.

Hi va haver un silenci tan llarg que vaig pensar que la noia es devia haver allunyat de la porta. Llavors es va sentir que treia la cadena de seguretat, va girar el pany i la porta es va obrir. Vam entrar a l'habitació en penombra. Les cortines estaven tancades i no hi havia cap llum encès. La porta es va tancar de cop darrere nostre i la noia que es deia Mia es va amagar en la foscor perquè

no li veiéssim la cara, una cara que en Donnie P. havia pegat a causa d'alguna ofensa, real o imaginària.

—Podem seure? —vaig demanar.

—Seieu, si voleu —va respondre—. Jo em quedo aquí.

—Fa mal?

—No gaire, però és lleig de veure. —La veu se li va trencar més.—

Qui us ha dit que sóc aquí?

—Tant se val.

—Per a mi, no.

—Algú que es preocupa per tu. No cal que sàpigues res més.

—Què voleu?

—Volem que ens expliquis per què t'ha fet això i que ens diguis el que saps d'en Donnie.

—Què els fa pensar que sé res?

—Doncs, el fet que t'amaguis d'ell i que diuen que et vol trobar abans que parlis.

Els ulls se m'anaven acostumant a la foscor. Ara li podia veure una mica la fesomia. Semblava desfigurada, amb el nas deformat i les galtes inflades. Amb la mica de llum que passava per sota la porta li podia veure els peus descalços i la vora d'una bata llarga de color vermell. Les ungles dels peus també les duia pintades de vermell. Semblaven acabades de pintar. Es va treure un paquet de tabac de la butxaca de la bata, va treure un cigarret i el va encendre. Tenia el cap abaixat, amb els cabells que li queien sobre la cara, però igualment li vaig poder veure les cicatrius de la barbata i de la galta esquerra.

—Hauria hagut de callar —va dir en veu baixa.

—Per què?

—Va venir a tirar-me dos bitllets de mil dòlars pels morros. Després de tot el que m'havia fet, dos mil dòlars de merda. Estava enfadada. Vaig dir a una de les altres noies que sabia la manera de fer-les-hi pagar de debò, a en Donnie, i li vaig explicar que havia

vist una cosa que no hauria hagut de veure. Després vaig sentir dir que aquella noia se n'anava al llit amb en Donnie. En Donnie tenia raó: només sóc una puta idiota.

—Per què no vas anar a explicar el que sabies a la policia?

Va continuar fumant. Ja no tenia el cap baix. Concentrada en els detalls de la seva història, per un moment s'havia descuidat i ja no ens amagava la cara. Al meu costat, vaig sentir que l'Angel bufava de pena quan li va veure la cara destrossada.

—Perquè no hi haurien fet res.

—Això no ho saps.

—I tant que ho sé.

Va fer una altra pipada i va tocar-se una mica els cabells. Ningú no va dir res. A l'últim, la Mia va trencar el silenci:

—I dieu que em voleu ajudar.

—Això mateix.

—Com?

—Mira a fora, per la finestra de darrere.

Es va posar la mà a la cara i em va mirar un moment, després va anar a la cuina. Vaig sentir una remor quan va descórrer les cortines. Quan va tornar, la seva actitud era diferent. En Louis té aquest efecte sobre la gent, sobretot si sembla que pot estar del seu costat.

—Qui és?

—Un amic.

—Sembla molt... —va parar-se a buscar la paraula exacta—... intimidador.

—No ho sembla, ho és.

Va donar uns copets a terra amb el peu.

—Matarà en Donnie?

—Esperem trobar una altra manera de tractar amb ell, i hem pensat que ens hi podries ajudar.

Vam esperar que es decidís. Hi havia una televisió a l'altra habitació, que devia ser el dormitori. S'em va acudir que potser no estava

sola i que hauríem hagut de mirar la resta de la casa, però ara ja era massa tard. Al final, va ficar la mà a la butxaca de la bata i en va treure un telèfon mòbil. Me'l va tirar. El vaig agafar a l'aire.

—Obre l'arxiu de fotos —va dir—. Només te n'interessen cinc o sis.

Vaig anar passant imatges de noies que somreien, juntes, davant d'una taula parada, d'un gos negre en un pati i d'un nen en una trona, fins que vaig arribar a les fotografies d'en Donnie. En la primera apareixia dret en un pàrquing amb un altre home més alt que ell i vestit de gris. La segona i la tercera eren plans diferents de la mateixa escena, però les cares dels dos homes eren una mica més clares. Devia haver tirat les fotos des de dins d'un cotxe perquè en dues es veien el bastiment de la porta i un mirall lateral.

—Qui és l'altre home? —vaig preguntar.

—No ho sé —va respondre—. Vaig seguir en Donnie perquè pensava que m'enganyava. Que cony, perquè sabia que m'enganyava! És un malparit. Jo només volia saber amb qui m'enganyava.

Va somriure. Va semblar que l'esforç li feia mal.

—Ja veus, jo em creia que l'estimava. S'ha de ser burra!

Va remenar el cap. Ara plorava.

—I això és el que tens sobre ell? És per això que et busca? Perquè li vas fer unes fotos amb un home que no saps com es diu?

—No sé com es diu, però sé on treballa. Quan Donnie se'n va anar, altres persones es van acostar al tio aquest, un home i una dona. Són en la foto següent.

Vaig passar a la foto següent i vaig veure el trio. Tots anaven vestits com gent de negocis.

—Em va semblar que eren polis —va dir la Mia—. Es van ficar al cotxe i se'n van anar. Els vaig seguir.

—On van anar?

—Al carrer Summit, número 300.

I llavors vaig entendre per què en Donnie anava al darrere de la Mia i per què ella no podia recórrer a la policia amb el que

havia descobert: al carrer Summit, número 300 hi havia l'oficina de l'FBI de Kansas City.

En Donnie P. era un informador.

En un camp arran d'una carretera deserta de Clay County, per on passaven poquíssims cotxes i només vetllaven els ocells, hi havia en Donnie P, l'home que va matar en Neil Chamber per un deute de pa sucat amb oli; hi estava enterrat a poca fondària. N'hi havia hagut prou amb una trucada als seus patrons, una trucada i un grapat de fotografies borroses enviades des d'un compte de correu irrastrajable.

Era una venjança, venjança per un nano que a penes coneixia. El seu pare no sabia el que havia passat i jo no li ho explicaria pas, o sigui que la qüestió era per què ho vaig fer. En Neil Chambers tant me feia i aquella mort no el retornaria pas al seu pare. Suposo que ho vaig fer perquè necessitava clavar cops a alguna cosa o a algú. Vaig triar en Donnie P., i per això va morir.

Com havia dit la Rebecca Clay, jo era un home d'aquells.

Aquella nit, vaig seure al porxo amb en Walter que dormia als meus peus. Portava un jersei sota la jaqueta i prenia cafè amb un got plegable que l'Angel m'havia regalat pel meu aniversari. Amb cada glop, el meu baf es barrejava amb el vapor que pujava del cafè. El cel era fosc i no hi havia lluna que il·luminés el camí pels aiguamolls i que fes veure els canals de color de plata. L'aire no es movia, però aquella immobilitat no tenia res de pacífica, i de tant en tant m'arribava, de lluny, una oloreta de cremat.

I llavors tot va canviar. No puc dir com o per què, però per un moment vaig notar que la vida adormida que tenia al voltant es despertava, el món natural se sentia pertorbat per una presència nova però no es bellugava per por d'atreure l'atenció. Els ocells batien les ales, esverats, i els rosegadors es quedaven immòbils en

les ombres que projectaven els troncs dels arbres. En Walter va obrir els ulls i va aixecar el morro d'una revolada, recelós. La cua li donava cops nerviosos sobre les planxes de fusta del terra; de sobte, va parar, perquè fins i tot aquell soroll semblava excessiu.

Em vaig aixecar i en Walter va gemegar. Em vaig acostar a la barana del porxo i vaig notar la brisa que bufava de l'est, que travessava els aiguamolls, bellugava els arbres i feia aixafar una mica l'herba mentre passava per sobre dels brins. Hauria d'haver portat olor de mar, però l'únic que portava era aquella olor de cremat, que ara se sentia més forta, i després s'esmoreïa i la reemplaçava una pudor seca, que era com si vingués d'un clot a terra que s'hagués acabat d'obrir i a dins hi hagués, encongit, un mort. Vaig pensar en els somnis que havia tingut, somnis d'una gran quantitat d'ànimes que seguien els camins brillants dels aiguamolls per perdre's, finalment, en el mar com les molècules de l'aigua del riu que el corrent s'enduu inexorablement cap al lloc on totes les coses han nascut.

Però ara alguna cosa havia aparegut i no marxava sinó que venia, d'aquell món en direcció a aquest. Va semblar que el vent es dividís, era com si hagués trobat un obstacle i hagués de trobar la manera de rodejar-lo, però el vent ja no va tornar. Les parts que el constituïen van dispersar-se en direccions diferents i, tan de cop com havia aparegut, s'havia esfumat, i només quedava aquella flaire persistent per indicar que havia existit. Durant un instant, em va semblar que, cap a l'est, havia vist una presència entre els arbres, la figura d'un home vestit amb un abric vell de color marró clar; els detalls de la seva fesomia es perdien en la penombra: els ulls i la boca eren unes taques fosques que destacaven en la pal·lidesa de la cara. De cop i volta, va desaparèixer i vaig dubtar si de debò havia vist res.

En Walter es va aixecar i es va acostar a la porta del porxo, la va empènyer amb la pota per obrir-la i va entrar en la casa, un

lloc segur. Jo em vaig quedar a esperar si aquells éssers nocturns tornaven a presentar-se. Vaig fer un glop de cafè, però el vaig trobar amarg. Vaig sortir a tirar-lo a l'herba. A sobre meu, la finestra de les golfes del capdamunt de la casa es bellugava una mica en el seu bastiment, el soroll em va fer girar. Podia haver sigut que la casa cruixia i s'ajustava després del vent sobtat, però mentre alçava la vista cap a la finestra, els núvols es van separar un moment, la claror de la lluna va brillar sobre el vidre i va fer l'efecte que alguna cosa es movia dins de les golfes. Llavors els núvols es van tornar a ajuntar i en un instant el moviment es va parar.

Només un instant.

Vaig entrar a la casa i vaig agafar la llanterna de la cuina. Vaig comprovar que tingués piles i vaig pujar l'escala que duia fins al capdamunt de la casa. Vaig agafar la perxa amb el ganxo a la punta i vaig fer baixar l'escala que portava a les golfes. La llum que venia del passadís entrava de mala gana en aquell espai i mostrava els contorns de coses oblidades. M'hi vaig enfilat.

Les golfes servien de traster. Hi havia unes quantes coses de la Rachel ficades en dues maletes velles. Pensava enviar-les-hi o portar-les-hi quan tornés a anar a veure-la, a ella i a la Sam, però fer-ho seria reconèixer que no tornaria amb mi. Havia deixat el bressol de la Sam al seu dormitori per la mateixa raó; un altre lligam que no volia que desaparegués.

Però aquí també hi havia altres coses, que havien sigut de les que havien precedit la Rachel i la Sam: roba i joguines, fotografies i dibuixos, bijuteria de plàstic i fins i tot joies d'or i de diamants. No havia conservat gaires coses, però el que havia conservat era aquí.

por

Gairebé vaig poder sentir la paraula, com si una veu infantil me l'hagués xiuxiuejada a cau d'orella, amb por que la sentissin però amb moltes ganes de comunicar-se. Una cosa petita va

córrer per terra en la foscor, amoïnada per la llum que acabava d'aparèixer.

No eren reals. És el que em repetia. Vaig perdre una part del meu seny la nit que les vaig trobar, la nit que me les van prendre. La ment se'm va alterar i ja no seria mai més la mateixa. No eren reals. Les creava jo. En convocava la seva presència a còpia del dolor d'haver-les perdudes.

No eren reals.

Però no me'n sabia avenir, perquè no em creia que fos veritat. Sabia que aquell era el seu lloc, el refugi de la dona i de la filla que havia perdut. El que pogués quedar d'elles en aquest món s'aferrava tenaçment als objectes desats entre la pols i les teranyines, als fragments i als vestigis d'unes vides ara pràcticament desaparegudes d'aquest món.

El feix de llum de la llanterna va perseguir ombres per la paret i pel terra. Hi havia una fina capa de pols que ho cobria tot: capsos i capsetes, embalatges i llibres vells. El nas i la gola em picaven, i em van començar a plorar els ulls.

por

Una pàtina de pols també cobria el vidre la finestra, però estava intacte. La llanterna va trobar-hi unes línies dibuixades que, quan m'hi vaig acostar, vaig veure que formaven un missatge, traçat curiosament pel que podria ser la mà d'una criatura.

fes-los marxar

Els meus dits van tocar el vidre, van resseguir les línies rectes i corbes de les lletres. Tenia llàgrimes als ulls, però no hauria pogut dir si era per la pols o per la possibilitat que allà, en aquelles golfes plenes de remordiments i de pèrdua, hagués trobat algun rastre d'una nena que feia molt de temps que havia desaparegut, que el seu dit hagués traçat aquelles lletres i que jo, ara que les tocava, estigués tocant alguna cosa seva.

sisplau, papa

Vaig recular. El feix de llum de la llanterna em va mostrar la pols que tenia als dits i em van tornar tots els dubtes. Les lletres hi eren de debò abans que jo arribés? Les havia escrites algú que vivia en aquell lloc fosc o era jo que donava un sentit que no tenien a quatre ratlles que potser la Rachel o jo mateix havíem fet a l'atzar? Llavors, passant-hi el dit per sobre, trobava la manera de comunicar-me amb alguna cosa que em feia por i de donar forma i identitat a un temor que fins en aquell moment no tenia nom. La meva part racional es va refer i va alçar barricades i va proporcionar explicacions, per més insatisfactòries que fossin, al que acabava de passar: les olors que havia portat el vent, la figura pàl·lida que havia vist en l'extrem del bosc, els moviments que havia sentit a les golfes i les paraules escrites en la pols.

Llavors la llanterna va enfocar el missatge i em vaig veure reflectit al mirall, suspès en la foscor com si jo fos un element irreal, l'ésser perdut, i les paraules apareixien sobre la meva cara.

tanta por

Les paraules deien:

HOMES BUITS PER DINS

Aquella nit vaig dormir malament, en somnis se'm repetien sense parar les imatges d'uns homes sense ulls però que s'hi veien i la d'un nen sense cara, encongit a terra en unes golfes sense llum, que mussitava una vegada i una altra la mateixa paraula: *por*. Abans que res, vaig trucar a en Jackie Garner. A Willard, gràcies a Déu, la nit havia sigut tranquil·la. La Jenna havia sortit cap a Washington, amb els seus avis, poc després de les set, i en Jackie els havia seguit amb el cotxe fins a Portsmouth mentre els Fulci es quedaven vigilant la Rebecca. No hi havia ni rastre d'en Merrick, ni de ningú que mostrés un interès morbós per la família Clay.

Vam anar a fer exercici a Prouts Neck; en Walter corria davant meu en la frescor del matí. Aquella part de Scarborough encara no estava gaire urbanitzada; la presència del club nàutic i del club de camp asseguraven que mantingués una certa exclusivitat, però la ciutat canviava ràpidament pertot arreu. Tot havia començat l'any 1992, quan Wal-Mart es va establir prop del gran centre comercial de Maine, i això va comportar uns quants problemes, per exemple, amb els propietaris de caravanes, acostumats que tenien permís per deixar-les en el pàrquing a les nits. Aviat, seguint l'exemple de Wal-Mart, s'hi van instal·lar altres comerços, i Scarborough es va anar tornant com moltes altres ciutats satèl·lits de ciutats més grans. Ara gent que vivia a Eight Corners es venia la casa perquè Wal-Mart pogués ampliar-se, i tot i el límit posat en els permisos de construcció, cada vegada més famílies se n'anaven a viure en aquella zona per aprofitar els col·legis i les activitats d'oci de la ciutat; de resultes, pujaven els preus dels

terrenys, i també els impostos per poder pagar les infraestructures necessàries per als nouvinguts, que s'hi establien quatre vegades més de pressa que la mitjana del comtat. De vegades, en els meus moments més pessimistes, imaginava una ciutat de cent quaranta quilòmetres quadrats que incloïa sis poblacions diferents, cadascuna amb la seva identitat local, i l'aiguamoll més gran de l'estat, tot plegat convertit en una sola extensió homogènia poblada pràcticament només per gent que no tenia ni idea de la seva història ni gens de respecte pel seu passat.

Quan vaig tornar, tenia dos missatges en el contestador automàtic. Un era de l'empleat del Departament de Vehícles de Motor que em cobrava cinquanta dòlars per cada matrícula que em buscava. Segons ell, el cotxe d'en Merrick era un vehicle d'empresa registrat feia poc per un despatx d'advocats de Lynn, Massachusetts. El nom no em deia res: Eldritch i Associats. Vaig apuntar-ho tot en un bloc. Potser en Merrick havia robat el cotxe d'un advocat –amb una trucada podria confirmar si havia sigut un robatori o no–, o podia ser que en Merrick treballés per a l'advocat o advocats d'aquella societat, cosa que semblava força improbable. Hi havia una tercera possibilitat: que la societat hagués proporcionat un cotxe a en Merrick, per decisió pròpia o a instàncies d'un client, i així li oferís almenys una certa protecció si apareixia algú preguntant què feia en Merrick, ja que els advocats podien escudar-se en la confidencialitat dels seus clients. Si era això, qui hi estigués embolicat havia subestimat la capacitat d'en Merrick per buscar problemes, o és que tant li feia.

Vaig tornar a pensar en l'aparició sobtada d'en Merrick després de tants anys que no se sabés res d'en Daniel Clay. O bé alguna pista recent havia convençut en Merrick que en Clay encara era viu, o bé en Merrick havia passat molt de temps fora de circulació i havia reaparegut per buscar les pessigolles a unes quantes persones. Cada cop veia més probable que en Merrick

hagués estat a la presó, però no tenia el seu nom de pila, suposant que Merrick fos el seu cognom autèntic. Si l'hagués tingut, hauria fet una recerca a les web *corrections.com* i *bop.gov* per veure si trobava la data en què havia sortit al carrer. Podia fer unes quantes trucades per si a algú li sonava aquell nom, i sempre em quedava Eldritch i Associats, tot i que sabia per experiència que en situacions així els advocats no solen estar gaire disposats a col·laborar. Ni tan sols estava segur que la persecució a què Merrick havia sotmès la Rebecca Clay i el vidre trencat fossin prou per treure'ls cap informació.

El segon missatge era de la June Fitzpatrick, que em confirmava que soparíem a la casa d'en Joel Harmon l'endemà al vespre. Gairebé havia oblidat en Harmon. Potser seria un vespre perdut. Continuava sense saber pràcticament res d'en Daniel Clay, a part del que me n'havia explicat la seva filla i de la mica que n'havia descobert parlant amb la June. Podia anar a Commonwealth al matí, mirar què podia treure d'Eldritch i Associats i provar de tenir una conversa amb l'exmarit de la Rebecca Clay abans del sopar a casa d'en Harmon. Era ben conscient que el rellotge no s'aturava, que anava comptant els minuts que quedaven abans que en Merrick, com havia promès, tornés a fer de les seves, i llavors segur que la seva campanya d'intimidació contra la filla d'en Daniel Clay es dispararia.

Rebecca Clay, asseguda en el lavabo de l'empresa on treballava, es netejava les llàgrimes. Acabava de parlar per telèfon amb la seva filla. La Jenna li havia dit que ja la trobava a faltar. La Rebecca li havia dit que ella també, però que sabia que enviar-la fora era el que havia de fer.

La nit abans, un cop fetes les maletes, havia entrat a l'habitació de la Jenna per assegurar-se que no es deixava res. La Jenna

era a baix que llegia. Des de la finestra del dormitori de la seva filla, la Rebecca va veure en Jackie assegut a dins del cotxe; devia escoltar la ràdio perquè hi havia una mica de claror en el tauler d'instruments que li il·luminava la cara. La seva presència la feia sentir una mica més bé. També havia vist un moment els altres dos homes, aquells germans enormes que miraven en Jackie amb afecte i que l'escoltaven com si fos Déu. Per més grossos que fossin, no li transmetien la mateixa seguretat que en Jackie. Però d'intimidadors n'eren, això no se'ls podia negar. Una veïna havia quedat tan amoïnada per la seva presència que havia trucat a la policia. Havia vingut un cotxe patrulla per veure què passava; el policia que hi anava havia fet un cop d'ull a aquell parell, els havia reconegut i se n'havia anat immediatament sense dir-los ni una paraula. Des de llavors que no s'havia vist cap policia més pels voltants.

A l'habitació de la Jenna tot estava endreçat i al seu lloc; la seva filla era així. La Rebecca va mirar el petit escriptori on la Jenna feia els deures, pintava i dibuixava. Es coneixia que havia treballat en alguna cosa feia poc, algun esbós, perquè hi havia un estoig de llapis de colors obert al costat d'un parell de fulls de paper. La Rebecca va agafar un full. Era un dibuix de la casa, amb dues persones dretes al costat. Portaven abrics de color marró clar i les cares eren molt blanques, tant que la seva filla les havia pintades amb un llapis de colors de cera blanca, com si amb la blancor del paper no n'hi hagués prou per transmetre aquella pal·lidesa tan intensa. Els ulls i les boques eren uns cercles negres, que xuclaven la llum i l'aire del món. En tots els dibuixos hi sortien els mateixos personatges. Semblaven ombres a les quals s'hagués donat forma, i el fet que la seva filla imaginés aquelles coses la va fer esgarrifar. Potser les accions d'aquell home, en Merrick, havien afectat la Jenna molt més del que feia veure i així era com manifestava la por.

La Rebecca va baixar a ensenyar els dibuixos a la Jenna.

–Qui figura que són, maca? –va preguntar.

La Jenna va arronsar les espatlles:

–No ho sé.

–Vull dir, figura que són fantasmes? Perquè ho semblen.

La Jenna va fer que no amb el cap:

–No, no són fantasmes, que els he vist.

–Que els has vist, dius? Com pots haver vist una cosa com aquesta?

S’havia agenollat al costat de la seva filla, ben amoïnada pel que sentia.

–Eren de veritat –va contestar la Jenna. Va semblar desconcertada durant un moment, després es va corregir–: vaja, m’ho ha semblat, que eren de veritat. Costa d’explicar. Saps, és com quan hi ha una mica de boira i tot es veu borros, però no pots veure què fa que les coses es vegin borroses. M’he adormit una estona aquest vespre, després de fer les maletes, i gairebé era com si ho hagués somiat, però estava desperta perquè els estava dibuixant al mateix temps que els veia. Era com si quan m’he despertat encara els tingués al cap, i hagués posat les imatges que havia vist sobre el paper, i després he mirat per la finestra i eren allà, només que...

Havia deixat de parlar.

–Només que què? Digue-m’ho, Jenna.

La noia havia semblat que no les tenia totes.

–Només que no els podia veure si els mirava directament. Ja sé que no té ni cap ni peus, mama, però hi eren tots dos i... no hi eren. –Va agafar el dibuix de les mans de la seva mare.– Em sembla que eren més aviat freds.

–I aquí dius que eren?

La Jenna va fer que sí amb el cap:

–Eren a fora. Què et sembla que vol dir?

La Rebecca es va posar una mà a la boca. No es trobava bé. La Jenna es va aixecar, la va abraçar i li va fer un petó a la galta.

–No pateixis, mama. Deu haver sigut alguna cosa mental rara. No sé si serveix de res dir-ho, però no he tingut por ni res. No ens volen fer mal.

–Com ho saps?

–Doncs sabent-ho. És com si els hagués sentit, en el meu cap, mentre dormia, estava desperta o com fos que estigués. Nosaltres no els interessem.

Llavors, per primera vegada, la Jenna havia posat una expressió pensativa, com si fins llavors no hagués entès que estranyes que sonaven les seves paraules.

La Rebecca va procurar que la veu no li tremolés quan va dir:

–Maca, i qui són?

La pregunta va distreure la Jenna. Va riure.

–Això és el més estrany de tot. M'he despertat sabent qui eren, com de vegades em passa que tinc una pintura i un títol al cap, totes dues coses alhora, i no sé d'on surten. He fet aquest primer dibuix i sabia qui eren aquests dos gairebé abans que el llapis toqués el paper. –Va aixecar el dibuix davant seu, admirant-lo però una mica preocupada pel que havia creat.– Són els homes buits per dins.